

TEMATIDNING. Sommaren är här! Nya Ålands sommarbilaga Öar och skär är här! I år har vi temat "100 platser på Åland du måste se innan du dör". Det finns en ruta för varje plats att kryssa i efter besöket. Eller så sätter man betyg på stället. Det är bara att fara runt och besöka de 100 platserna. Mycket nöje!

SIDAN 14

En hektar förstördes vid markbrand i Hammarland

NYHETER. En hektar mark brann i går på eftermiddagen på berget vid Långträsk i Hammarland. Elden, som upptäcktes från ett sportplan, härjade i oländig terräng och brandkåren fick använda skylift i släckningsarbetet.

Ett tiotal brandmän arbetade på berget och landsväg 1 fick stängas för biltrafik medan

vatten pumpades ur sjön och upp till berget.

Cirka en hektar mark hann brinna innan elden efter en timmes släckningsarbete var under kontroll.

Vad som orsakade branden är oklart men man misstänker att det kan bero på onsdagens åskväder.

I går på eftermiddagen uppstod också två mindre markbränder i Brändö och i Kumlinge och också i de fallen misstänker man att det är åskvädet som ligger bakom. De små bränderna i skärgården kunde släckas omedelbart.

SIDAN 3

Nöjd vd. Mikael Kraft, vd för Havsvidden, är nöjd med aktieförsäljningen som berättigar till de exklusiva fritidshusen. Det första huset syns bakom honom. I fonden skimtar nya gästhamnen och huvudbyggnaden. Foto: ERKKI SANTAMALA

Lyxiga aktiehus till salu på Havsvidden

NYHETER. Nu byggs de första exklusiva fritidshusen på Havsvidden i Geta. Husen säljs i aktieform till rika svenskar som inte skulle komma över strandboende på Åland på något annat sätt.

Vd **Mikael Kraft** berättar att nio av de fjorton hus som byggs till att börja med redan är sålda. I planerna ingår att bygga drygt 30 li-

kadana hus på de 44 hektar mark med 2,2 km strandlinje som bolaget arrenderar på 99 år.

– Det har varit lätt att sälja de första husen, säger han.

I går var Sveriges TV 4 på plats för att filma. När programmet sänds om ett par veckor lär ännu fler få upp ögonen för anläggningen.

Men alla är inte helt tillfreds med utför-

säljningen av "Ab Åland". **Gun Carlson**, lagtingsledamot för (c) och ordförande för den parlamentariska kommitté som ska se över regelverket för jordförvärv och näringsrätt, känner oro över utvecklingen – en oro som hon säger sig dela med många ålänningar.

– Grundtanken är tydlig och klar: Åländsk jord i åländska händer. SIDORNA 4-5

Lucka i lagen om sjösäkerhet

NYHETER. Lagom till båtsäsongen visar det sig att en lucka i lagen förhindrar sjöbevakning och polis att kräva att det finns till exempel flytvästar, brandsläckare eller pump ombord på fritidsbåtar. Saknar man säkerhetsutrustningen kan man inte bötfällas.

Det står nämligen inte i landskapslagen om fritidsbåtar om att brott mot förordningen om säkerhet och miljö skall bestraffas. Följaktligen är det juridiskt sett inte heller straffbart om man försummar att uppfylla de krav som ställs i förordningen.

I går förkastade Ålands tingsrätt av den anledningen två skilda åtal om brott mot just säkerhetsbestämmelserna.

– Det är mycket olyckligt att man inte får till stånd lagar och förordningar som kan hjälpa till att trygga folks säkerhet. Anledningen till att vi har riktat in oss på just flytvästar och brandsläckare är att vi vill ge båtägarna en chans att klara sig på egen hand tills hjälpen hinner fram, säger vice sjöbevakningschef **Gunnar Silander**.

SIDAN 5

Journalist utreds för ärekränkning

NYHETER. Journalisten **Annika Orre** på Nya Åland utreds för grov ärekränkning.

Hon skrev en nyhetsartikel om en man, som skrek åt sin fru och sparkade sin son utanför en affär i Mariehamn. Mannen, som senare dömdes för misshandel, har i sin tur anmält Orre för grov ärekränkning.

Förundersökningsledaren ansåg att undersökningen kunde läggas ner, men åklagaren vill att den går vidare.

– Utredningen behöver inte leda till åtal, säger landskapsåklagare **Frida Ljungström**.

SIDAN 3

Åland i fokus i riksdagen

NYHETER. Ålandsforumet, ett nytt initiativ av Ålands riksdagsledamot **Elisabeth Nauclér** ska ge riksdagsledamöterna kunskap om landskapet. Det första forumet blev en succé och lockade många fler än väntat.

– Jag tror de har svårt att erkänna att de inte kan så mycket om Åland, så det är positivt att så många kom för att lära, säger hon.

SIDAN 5

Ingen "Daja" mot IFK

SPORT. **Daniel "Daja" Sjölund** ser fram emot att besöka Åland med sitt lag Djurgårdens IF. Men något spel mot IFK Mariehamn ser det inte ut att bli för Sjölunds del.

– Jag tror inte att jag själv kommer att spela. Det är för tidigt, säger "Daja" som har fått lägga hela vårsäsongen på att komma tillbaka från sviterna av en magsjukdom. SIDAN 12

6

familjen

"Jag är ju 'svenskan' fortfarande. En människa man måste ha lite överseende med."

RITA ÖSTERLUND I GETA LABBNÄS FYLLER 50 ÅR.

8

kultur

Pojken med lapporingen pryder en av illustrationerna till den nya läroboken i åländsk historia.

10

nöje

Vad sjunger IFK-stjärnan **Willhelm Ingves** med till i bilen? Nöje har svaret!

åland 24 ikväll

KULTUR: Bakom kulisserna i miniatyrstaden.

CYKEL-TILLFÄLLET

ÖPPET:
vardagar 10.00-19.00,
lördagar och söndagar 11.00-16.00

Annika Orre
Epost: annika.orre@nyan.ax
Telefon: 528 450

”Matslöseriet i USA uppges innebära att 40 triljoner liter vatten försvinner med soporna. Med den vattenvolymen skulle en halv miljard människors vattenbehov kunna tillgodoses.

FINLANDS NATUR

I maj sålde Åland vindenergi

Men snart är elnätet fullt och nya lösningar behövs

Det åländska elnätet kan ta emot vindenergi från de planerade vindkraftverken i Eckerö och Hammarland.

Sedan behövs nya lösningar, säger Jan Kahlroth, vd för Kraftnät Åland.

Mycket av Kraftnät Ålands verksamhet i fjol gick ut på att fullfölja och färdigställa Båtskärsprojektet med sex vindkraftverk. Omsättningen i bolaget ökade på grund av det.

I fjol utgjorde vindkraften 13 procent av elförbrukningen på Åland, och för i år väntas motsvarande siffra bli 25 procent.

Frestar på nätet

Vindkraftsutbyggnaden fortsätter och därför har Kraftnät Åland rätt ut hur mycket vindel som ytterligare rymmer in i elnätet. Vindkraften ställer särskilda krav på nätet eftersom variationerna i tillgång kan vara stora. Det åländska nätet betecknas som ganska svagt och påverkas lätt av förändringar.

– Vindkraften frestar på nätet – vinden varierar, effekten kan pendla, snabba stopp kan uppstå – och om någon större enhet faller bort blir förändringarna stora i nätet. Förändringarna måste då kompenseras med åt-

gärder i våra stationer, förklarar Jan Kahlroth.

Ytterligare sex

När de planerade sex vindkraftverken i Eckerö och Hammarland ansluts är nätet nästan mer än fullt, säger han. En möjlighet är, som han ser det, att bygga parallella ledningar enbart för vindkraften. En annan är att bygga en reservkraftledning från riket.

– Då skulle behovet av reservkraft tryggas långsiktigt. Vi håller på att ta fram färsk siffror för en sådan ledning och ska lämna in anhållan om investeringsstöd till landskapet i augusti.

Anhållan behandlas sedan i lagtinget. En möjlighet är att gå via Ålandsdelegationen och an hålla om pengar från staten. Investeringen kan gå på närmare 100 miljoner euro, grovt räknat.

Vindenergi på export

Med tanke på den väg Finland valt för framtida energi blir det sannolikt mest kraft i en sådan ledning. Men det bekymrar inte Jan Kahlroth nämnvärt.

– Kraften kan ju också gå åt andra hållet så att Åland exporterar vindkraft.

Det blir knappast någon lind-

Export. Den 13 maj sålde Åland vindenergi för första gången till Sverige och riket. Bilden visar möllorna på Båtskären.

Arkivfoto: MALIN TILLSTRÖM

ring av elöverföringsavgiften som Åland nu betalar till Sverige – det visar de förhandlingar som nyligen förts.

Premiär 13 maj

Exporten av åländsk vindenergi togs upp också i Åbo underrättelser i går. I måndags morse, när det blåste rejält, sålde Åland

el till både Sverige och till riket, berättas i artikeln.

Mängden som såldes var cirka 13.000 kilowattimmar, rapporterar Ålands vindenergiandelslags vd **Henrik Lindqvist**. Den 13 maj i år var den första då Åland kunde sälja vindel.

Henrik Lindqvist tippar att ”Projekt Långnabba”, de

planerade vindkraftverken i Eckerö och Hammarland, kan börja leverera el 2009 och 2010. Då väntas vindenergins andel växa till drygt 40 procent av det åländska elbehovet.

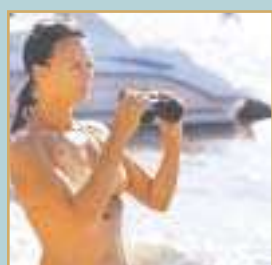
15 miljoner euro

Båtskärmöllorna har kostat cirka 15 miljoner euro. 40 pro-

cent är privat kapital och resten lån.

Enligt Henrik Lindqvist står folk i kö för att få vara med i nästa projekt. Vindenergiandelslagets delägare får rabatt på den el de köper.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

GRANDEZZA-FINNMASTER
DAGAR

13 juni kl. 12-18

14 juni kl. 9-14

vid MSF norra brygga

Ett enastående tillfälle att bekanta sig med dessa exklusiva båtar

Möjlighet till provtur!

Även Yamarin båtar

KEA-CENTER

Varvsvägen 2, 22100 Mariehamn, tel. 22 424 • Öppet: vardagar 9-17, lördagar 10-13

Eckerö linjen granskar bryggrutiner

■Orsaken till att m/s Eckerö rammade kajen i Grisslehamn i onsdags var den mänskliga faktorn.

Någon mer detaljerad förklaring ger inte försäljningschef **Tor Rönnberg** vid Eckerölinjen på onsdagen.

Nya Åland nåddes av en uppgift att kaptenens ringa erfarenhet skulle vara orsaken, men den uppgiften dementerades av försäljningschefen som vi skrev redan igår. Men Nya Åland fick ett mess om att kaptenen skulle ha glömt att koppla om styrningen till bryggvingen. Det innebär att när kaptenen går ut på bryggvingen för att lägga till vid kajen fungerar inte styrningen i de instrument som finns där.

Tor Rönnberg avböjer först att kommentera men skickar sedan följande skriftliga kommentar till messet:

”Orsaken till kajstötningen i går berodde på den mänskliga faktorn. Rederiet ser kontinuerligt över de interna rutinerna och kommer nu att specifikt granska bryggrutinerna.” (ns)

Vinst igen för Viking Line

■Viking Lines omsättning under perioden 1 november 2007 - 30 april 2008 ökade med 7 procent till 207,35 miljoner euro. Det framgår av koncernens delårsrapport.

Ökningen är dock, som väntat, mindre än för ett år sedan.

– Utvecklingen hittills föranleder inte någon förändring av de i det senaste bokslutet publicerade utsikterna, det vill säga att koncernens resultat för 2007/2008 förväntas bli lägre än för 2006/2007, skriver Viking Line i ett pressmeddelande.

Anledningen till ökningen beror på att också antalet passagerare har ökat och på att passagerarna konsumerar mera ombord på fartygen. Fraktintäkterna har också ökat med ett par procent.

Eventuella vinster på passagerar- och fraktsidan äts dock snabbt upp av de allt högre bunkerpriserna som för Viking Lines del konkret betyder att bränslekostnaderna under perioden ökade med 51,7 procent till 21,12 miljoner euro.

Lönejusteringar enligt kollektivavtalen ledde till att personalkostnaderna steg med 2,33 miljoner euro.

Introduktionskostnaderna för det nya fartyget Viking XPRS, som sedan slutet av april trafikerar mellan Helsingfors och Tallinn, belastade också resultatet.

Viking Line har kontinuerligt stärkt sin position både på rutten Åbo - Mariehamn - Stockholm och Helsingfors - Mariehamn - Stockholm och marknadsandelarna på linjerna är nu 57,3 procent respektive 49,7 procent. (tt-s)

Ingen rapport från Birka Line

■Finansinspektionen har beviljat Birka Line undantag från skyldigheten att offentliggöra delårsrapporten för perioden 1.1.2008 - 30.6.2008.

Orsaken till att delårsrapporten nu uteblir är försäljningen av rederiet till Eckerökoncernen, som i sin tur ledde till att aktierna avnoterades på börsmarknaden. (tt-s)

En hektar brann i Hammarland

Ännu en markbrand. Det torra vädret orsakade ännu en markbrand, denna gång i Hammarland. Brandkåren fick snabbt branden under kontroll och undvek en storbrand.

Ännu en markbrand härjade i landskapet igår.

En sportplanspilot på väg till Mariehamns flygfält upptäckte skogsbranden i bergen vid Hammarland Långträsk.

Hobbypiloten **Bjarne Lindström** var på väg in till landning i sitt sportplan norrifrån på Mariehamns flygfält när han såg något som kunde vara en brand.

– Det såg ut som det rykte i närheten av Rafaels kross.

Han kontaktade flygledningen, som bad honom ringa till alarmcentralen när han landat. Det gjorde han, och en kort stund efter det såg han hur en Superpuma-helikopter som tydligen hade varit på väg

in för landning åkte vidare i riktning mot branden.

Superpuman kontaktade brandchef **Jan Johansson** som genast begav sig till platsen och rekognoserade. Det visade sig att marken brann.

Cirka en hektar mark hann brinna innan elden var under kontroll. Det är fortfarande mycket torrt i markerna, trots de regn som dragit över Åland.

En teori är att det var åskvädret som drog över Hammarland på onsdagen som orsakade branden, men det kan brandchefen inte bekräfta.

Kan det ligga och pyra så här länge?

– Ja, det kan vara en lite glöd först, men sen när den växer till sig får den mer kraft ge-

nom att kall luft strömmar till, säger Jan Johansson.

Efter ungefär en timme är branden under kontroll. Terrängen är oländig och man använde en skylift för att snabbt få upp och ner personal för den branta bergsvägen.

– Det är tio man uppe på berget, säger en brandman.

Pumpade ur sjön

På plats var Jomala, Gottby, Hammarlands och Eckerö FBK med personal och utrustning.

Landsvägen stängdes för biltrafik på grund av att vatten pumpades ur sjön för släckningen. Trafiken dirigerades av polisen via Mellanortorp.

Totalt har ungefär en

hektar skogsmark brunnit. Brandkåren lyckades dock stoppa eldens framfart cirka 100 meter innan den nådde till ett stort område med ny-röjd skog.

– Skulle elden spridit sig dit skulle det vara tre kilometer till nästa farbara väg, vilket skulle ha lett till stora problem, säger Johansson.

Det regn som fallit har inte varit tillräckligt för att fukta marken, därför råder det ännu eldningsförbud.

Vattendränkta mossa

Brandchef Jan Johansson berättar för Nya Åland att terrängen i Hammarland är mer hanterbar än den var i Lemland, där en skogsbrand antändes på nytt efter släck-

ning. På berget vid Långträsk har man nu rört om i mossan på berget och dränkt den med vatten.

En man som bor bredvid det eldhärjade området berättar att han såg en helikopter köra fyra-fem gånger över skogen.

– Sen kom brandbilarna och körde dit mot sandgropen. Då började jag undra vad som hände.

Men ingen bebyggelse var hotad av den här branden.

Text och foto: NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

Journalist utreds för grov ärekränkning

Åklagaren: Utredning behöver inte leda till åtal

Var det grov ärekränkning när en journalist på Nya Åland skrev om en man som skrek åt sin fru och sparkade sin son utanför Minimarket i augusti 2005?

Mannen, som senare dömdes för lindrig misshandel för att ha sparkat sonen, anmälde journalisten **Annika Orre** och tidningens chefredaktör **Nina Fellman** för grov ärekränkning.

Nya Åland fick två mess om händelsen utanför Minimarket och Orre skrev utgående från dem en nyhetsartikel om hur polisen anser att man skall agera om man blir vittne till våld. I anslutning till artikeln publicerades de två messen. Enligt det ena hade mannen skrikit åt sin gråtande fru och sparkat sitt barn. Enligt det andra hade han slagit och sparkat fru och barn.

Förundersökningsledaren ansåg att förundersökningen i bägge fallen skulle läggas ner. Men landskapsåklagare **Frida Ljungström** vill ha fortsatt utredning vad gäller Annika Orre.

Så här skriver Ljungström: Ålands tingsrätt har den 29.11. 2005 dömt XX för lindrig misshandel för en spark mot sin son. XX har anmält Orre för grov ärekränkning då hon i en artikel publicerad i Nya Åland den 18.8.2005 har hänvisat till ärendet. Dessutom har ett textmeddelande publicerats i Nya Åland samma dag med följande innehåll: ”Stort dagens ris till dig som slog och sparkade fru och barn utanför Minimarket fredag kväll.” Eftersom textmeddelandet är uppenbart osant skall det utredas om Orre och den person som har skickat textmeddelandet har gjort sig

skyldig till grov ärekränkning. Följaktligen har jag beslutat att förundersökningen i detta ärendet inte skall avslutas.

Däremot anser Ljungberg att det inte finns något att undersöka vad gäller Nina Fellmans ledare, som rör domen i målet.

Ofullständigt

Ljungström säger att förundersökningen var långtifrån fullständig. Därför har hon beslutat att den inte skall avslutas.

– Jag vill få fram om Annika Orre har gjort sig skyldig till något brott i samband med artikeln. Att förundersökningen fortsätter betyder inte att den måste leda till åtal, säger Ljungström.

Att enbart Orre utreds som misstänkt betyder inte att inte andra också kan beröras, förklarar Ljungström. Hon pekar

på att också den person som har skickat textmeddelandet skall utredas. Ytterligare skall polisen utreda vem som ansvarar för publiceringen av textmeddelandena.

Förvånad

– Jag är väldigt förvånad över åklagarens beslut att utreda vidare, säger Annika Orre.

– Artikeln är ett vanligt journalistiskt arbete, där nämns inga namn och jag förstår inte var i artikeln jag skulle ha brutit mot lagen eller hur man skulle kunna få den till grov ärekränkning.

Orre förstår inte heller varför hon av åklagaren kopplas ihop med publiceringen av textmeddelandet, som hon inte har något som helst ansvar för.

HARRIET TUOMINEN

Knutsbodabrand skall utredas

■Storbranden i Knutsboda, som startade i måndags, är avslutad. Nu ska teknisk personal undersöka brandplatsen och en utredning ska göras, meddelar brandchef **Jan Johansson**. Branden härjade över fyra hektar skog och hotade i ett skede bebyggelsen runt omkring.(ns)

Bordlade Storklubb

■Landskapsregeringen bordlade i går i plenum gränsbevakningsväsendets förslag att sammanslå funktionerna vid Storklubb och Kökars sjöbevakningsstationer.

Enligt förslaget från riket skulle Storklubb läggas ner år 2011 och de resterande tre sjöbevakningsstationerna på Åland, Kökar, Mariehamn och Enskär, skulle kompenseras med nya snabba båtar. I början av maj besökte landskapsregeringen Föglö Storklubb. (ab)

Nio av de 14 fritidshus som byggs är redan beställda

Första Havsviddens-huset

Alldeles vid stranden invid Havsviddens gästhamn byggs nu det första av toltalt 14 exklusiva fritidshus.

Nio hus är redan beställda – alla av svenskar.

Vd Mikael Kraft lotsar Nya Åland runt i terrängen. Ett hus är snart klart – nästa vecka kommer de stora fönstren som ger vidunderlig utsikt över det öppna Norrhavet – och nummer två får inom kort stommen rest på grundpelarna.

– De övriga husen är utmärkta i terrängen. De ligger en bit upp från stranden, och när husen är klara så tar vi bort lite trädgrenar så att havet syns från alla hus. Men vi tar inte bort ett enda träd. Spränger gör vi inte heller, förklarar han – väl medveten om att miljön här ute är känslig och att alla ålänningar inte applåderar exploateringen av unik strandnatur.

Bygglov för tre hus

Hittills har Geta kommun beviljat bygglov för tre hus, men

inom ett par veckor har bygglov utlovats också för de resterande elva fritidshusen.

– Detaljplanen har varit utställd och vi har allt klart med landskapsregeringen i jordförvärvsfrågan, berättar vd som också betonar att man upphandlar åländskt så mycket som möjligt, både material och arbetskraft.

Lyxvillor

De här husen är inte vilka kojor som helst. De är ritade av den kända svenska arkitekten **Thomas Sandell** och kan enkelt beskrivas med tre bokstäver: LYX. 112 kvadratmeter som i aktieform är till salu för 3,4 miljoner kronor, cirka 360.000 euro.

– Allt det här bygger på begreppet exklusiv turism. Jag har framfört till landskapsregeringen att om jag vore ålänning så skulle jag satsa på just det – få människor som spenderar mycket pengar framom många människor som spenderar lite pengar. På det sättet mäktar flyg och fartyg också med att få hit

folk. Det skulle behövas ytterligare fyra-fem likadana sådana här anläggningar på Åland.

TV på besök i går

Mikael Kraft berättar att det inte har varit några problem med att få husen sålda, och efter SVT 4-besöket i går lär det inte bli problem att sälja resten av husen heller. Dessutom finns det planer på att bygga tills man har sammanlagt drygt 30 fritidshus till försäljning. Till sitt förfogande har man 44 hektar mark och 2,2 kilometer kustlinje som arrenderas på 99 år.

– Alla som köper aktier som berättigar till ett hus förbinder sig samtidigt att hyra ut huset till oss när de inte själva är här.

Alltså: Husbygget finansieras i och med försäljningen, och anläggningen utökar samtidigt sin bäddkapacitet med tanke på året runt-boende.

Större personal

I går var Mikael Kraft upptagen också med annat. Personalen ska utökas med ett tiotal perso-

ner och anställningsintervjuer skulle göras.

– I takt med utbyggnaden behöver vi allt fler anställda. Världigt många är från Geta, och det tycker ju kommunen är bra.

I år har man satsat på gästhamnen. Nya enslinjer har lagts för att båtfarare ska kunna träckla sig in mellan grynnorna utanför. Inom kort kommer den nya macken som byggs mellan de nya pirarna.

Lyxigt servicehus

Och i bergsvackan invid hamnen ska ett nytt servicehus byggas för gästhamnens behov, också det ritat av Thomas Sandell: Ett glashus med ytterväggar av berg.

Exklusivt är bara förnamnet. – Vi tror stenhårt på vad vi gör här. Men man måste gå fullt ut. Annars blir det inget bra.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Vid Norrhavet. Det första av fjorton fritidshus vid Havsviddens i Geta byggs som bäst. Huset ligger några tiotal meter från stranden och utsikten över havet är vidunderlig. I fonden syns gästhamnen och huvudbyggnaden till höger.

Kyrkviken. Ålands ömsesidiga försäkringsbolag har tecknat sig för ett av husen som byggs för aktieförsäljning till utomlänningar i Eckerö Kyrkoby. Foto: MONICA FOGELSTRÖM

Ömsen köpte hus i Kyrkviken

Ålands ömsesidiga försäkringsbolag har köpt ett av de hus som byggs för att säljas i aktieform i Eckerö Kyrkoby.

De första husen monteras upp som bäst invid golfbanan. **Nils-Olof Mattsson** planerar bygga flera tiotal hus i bolaget Kyrkviken ab.

Tage Silander, ekonomichef på Ålands ömsesidiga försäkringsbolag, bekräftar på Nya Ålands fråga att

Ömsen tecknat sig för ett av husen.

– Antagligen kommer vi att sälja det senare, berättar han. Anledningen till aktieteckningen är, säger han, att några köpare behövdes för att få i gång byggnadsprojektet. Husen kostar cirka 220.000 euro per styck. – Vi tyckte att det är bra att det byggs hus som sedan ska försäkras, säger ekonomichefen.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Modell. I vd Mikael Krafts rum finns modellen som visar hela det 44 hektar stora området med 2,2 km strandlinje som bolaget arrenderar på 99 år. Toltalt planeras ett 30-tal fritidshus som ska säljas i aktieform.

Lyxigt. Husen inreds med de bästa materialen – vardagsrum med öppen spis, kök och matplats med vinkyl, två sovrum med egna badrum.

Nya gästhamnen. Vid den nybyggda gästhamnsbryggan ligger än så länge bara köksmästaren Borgås, Christer Sveholms, båt. Snart byggs båtmacken.

Pelare. Så här långt har hus nummer två kommit. Alla hus blir likadana. Träfasaden blir mörk för att husen ska smälta bättre in i omgivningen.

byggs nu

Känner oro. Gun Carlson (c) leder den parlamentariska kommitté som ska se över tillämpningen av jordförvärvs- och näringsrättsregelverket. Hon är en av dem som känner oro över utvecklingen. Foto: JONAS EDSVIK

Gun Carlson (c) ”Frågan är: Vill vi ha det så här?”

Gun Carlson, lagtingsledamot för (c), ser inte bara fördelarna med utförsäljningen av ”Ab Åland”. Hon är också orolig.
– Det märks att folk undrar vart den här utvecklingen kommer att leda.

Gun Carlson leder den parlamentariska kommitté som på uppdrag av landskapsregeringen ska se över tillämpningen av lagar och regelverk som rör jordförvärv och näringsrätt. Uppdraget baserar sig på den nuvarande regeringens handlingsprogram.
– Vi har haft ett möte och dragit upp riktlinjerna för hur vi ska jobba. Vi har inte diskuterat åsikter och förhållningssätt ännu.

Slutet av året

Gruppen har tid på sig till slutet av året med att formulera förslag. Efter semestrarna börjar man höra olika experter och organisationer.
Havsvidden, Kyrkviken i Eckerö och Käringsundsbyn – aktuella projekt där fritidshus nära stränder säljs i aktieform till personer utan åländsk hembygdsrätt och utan krav på fast boende – är en av anledningarna till att översynen görs nu.
– Grundtanken med lagar och förordningar är tydlig och klar: Åländsk jord ska bevaras i åländska händer. Det vi har att fundera på är om köp av aktier i ett bolag ska ge rätt till fritidshus trots att köparna inte har jordförvärvsrätt.

Nära stränderna

Den stora frågan, säger hon, är: Vill vi ha det så här?
– Vi har haft gällande regelverk i 80 år och de flesta tycker att det har varit bra för Ålands del. Det som hänt under den senaste tiden är något nytt och

hänger naturligtvis ihop med trender – att folk vill bo nära stränderna. Man kan inte säga att någon har brutit mot lagen, men det är viktigt när jordförvärvstillstånd ges att reda ut på vilka villkor de ges och lägga in de faktorer som behövs för att man ska kunna styra det hela.
Hon påpekar att det inte går att skärpa lagen från det som gällde 1994 när Ålands anslutningsvillkor till EU förhandlades fram. Underlätta kan man däremot göra.

”Ser med oro” Vad tycker du?

– Naturligtvis ser jag med oro på utvecklingen och jag vet att många ålänningar känner samma oro. Kanske känns det bra som första tanke att kunna sälja fritidsboende åt utomstående, men jag menar att man måste ha perspektivet 20-30 år framåt i tiden när allt fler har allt mera pengar och kan köpa upp också stora områden genom aktiebolag.

Det gäller alltså att fundera på vad som händer framöver om lagen kringgås, menar hon.
– Vi ska också fundera på vad som är näringsutövning. Bedriver man näring om man bildar aktiebolag som ger jord i utbyte?

”Det brådskar”

Hon ser ingen självklar slutlösning.
– Men vi inser att det brådskar.
I kommittén sitter förutom hon själv **Roger Slotte**(c), **Roger Eriksson** (lib), **Raija-Liisa Eklöw** (lib), **Roger Jansson** (fs), **Danne Sundman** (ob), **Mia Hanström** (s) och **Birgitta Bergman-Jansson** (åf). Sekreterare är landskapets administrationschef **Susan Björkholm**.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Utanför lagen. Inom kort är det här en vanlig syn på sjön. Enligt lagen skall det finnas bland annat flytvästar, ankare och något att ösa med i fritidsbåtarna men på grund av en juridisk miss saknar de kraven betydelse. Foto: ERKKI SANTAMALA

Lagmiss påverkar sjösäkerheten

Man kan bryta mot säkerhets- och miljökraven för fritidsbåtar utan att få straff.
Det finns nämligen en lucka i lagen som gör det möjligt att strunta i till exempel flytvästar och brandsläckare.
– Det är mycket olyckligt, säger vice sjöbevakningschefen Gunnar Silander.

Det finns en landskapslag om fritidsbåtar och en landskapsförordning om fritidsbåtars säkerhets- och miljökrav. Enligt förordningen måste till exempel fritidsbåtar som har motor vara försedda med någon form av pump eller öskar och med ett lagom stort ankare försett med lina och det stadgas bland annat också om brandsläckare och flytvästar.
Det är bara det att det inte finns någon bestämmelse i landskapslagen om fritidsbåtar

om att brott mot förordningen skall bestraffas. Följaktligen är det juridiskt sett inte heller straffbart om man försummar att uppfylla de krav som ställs i förordningen.

Åtalen förkastades

Frågan har aktualiserats i och med att Ålands tingsrätt i går behandlade ett par åtal mot just brott mot landskapslagen om fritidsbåtar.
I det ena fallet handlade det om att det inte fanns någon brandsläckare i båten, i det andra fallet var det pump och ankare med lina som saknades.
Då båtarna kontrollerades polisanmälades ägarna och det väcktes åtal.
Båda åtalen förkastades dock i går med motiveringen att man enligt grundlag inte får dömas till straff för en handling som inte är straffbar.

Vice sjöbevakningschef Gunnar Silander är starkt kritisk mot att myndigheterna nu underbåtsäsongen inte kan övervaka sjösäkerheten med stöd av lag.
– Det är mycket olyckligt att man inte får till stånd lagar och förordningar som kan hjälpa till att trygga folks säkerhet. Det finns bestämmelser både på vägarna och på sjön som vissa väljer att strunta i men som i bästa fall kan rädda liv, säger han.
– Anledningen till att vi har riktat in oss på just flytvästar och brandsläckare är att vi vill ge båtägarna en chans att klara sig på egen hand tills hjälpen hinner fram.
Betalades tillbaka
Övriga bestämmelser, de som inte rör miljö och säkerhet utan till exempel registrering av fritidsbåtar, är straffbara eftersom det uttryckligen står

i lagen att brott skall straffas med böter.
Hur luckan har uppstått och när missen kan rättas till är oklart. Trafikminister **Runar Karlsson** (c), som har fritidsbåtarnas säkerhetsbestämmelser på sitt bord, är på resa och han vill bekanta sig med domslutet innan han uttalar sig.
– Men vi har en ändring av lagen på gång som gäller andra frågor, meningen är att den skall lämnas till lagtinget i höst. Om det finns ytterligare brister kan de rättas till samtidigt, säger Karlsson.
För ett par år sedan uppdagades en lagmiss angående bestraffning av personer som körde med obesiktade bilar. Den luckan i lagen ledde till att bötespengar betalades tillbaka.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax

Stort riksdagsintresse för Åland

I går var Åland i centrum i riksdagens Lilla parlament.
På initiativ av den åländska riksdagledamoten **Elisabeth Naucclér** genomfördes det första Ålandsforumet.
Ett forum där aktuella frågor som **Lissabonfördraget**, **EU** och **mångkulturella Åland** diskuterades.

Forumet för att sprida kunskap om Åland gick över förväntan. Det närvarade närmare 40 riksdagsledamöter och kanslianställda, mer än mångdubbelt så många som väntades komma. Bland besökarna syntes bland andra **Juha Mieto** (c), **Kimmo Sasi** (saml) och **Ville Niinistö** från de gröna och specialinbjudna Ålands lagtings vice talman **Gunnar Jansson**. Han höll även en presentation efter att åländska riksdagledamoten **Elisabeth Naucclér**s öppnat med ett tal om Åland.
– Utan att överdriva var det en riktig succé. Intresset var så stort att vi fick byta till en större sal, säger hon.
Ett positivt utfall menar **Elisabeth Naucclér** eftersom

Väckte stort intresse. Forumet arrangerades inte enbart för att diskutera politiska frågor. Elisabeth Naucclér ville även uppmuntra besökarna till att göra ett verkligt besök på Åland för att lära känna landskapet, folket och kulturen. Det bjöds därför även på Ålands pannkaka, en delikatess som sägs ha gått ner bra. Foto: ANDREAS DIENERT

kunskapen om Åland på riksdagsnivå generellt är mycket dålig. Syftet var just därför att sprida kunskap men också att diskutera aktuella frågor där Åland har en viktig roll.
Aktuella frågor
Lissabonfördraget var den punkten som diskuterades

mest. I onsdags röstade Finland ja till fördraget. Inställningen på Åland är ännu inte avgjord, men Elisabeth Naucclér la fram sin röst som ett självklart ja, berättar hon.
I övrigt diskuterades att Finland på det internationella planet bör visa mer att man lyckades lösa situationen på

Åland. Och om Ålands roll som ett mångkulturellt område.
– Vi diskuterade främst det vanliga. Alltså om hur många språk som finns på Åland och vikten av att ha ett starkt språkskydd, säger Elisabeth Naucclér.
På agendan fanns även EU. Diskussionerna kretsade främst kring energifrågor men också om Ålands vara eller icke vara i gemenskapen.

Regelbundna träffar

Idén är att Ålandsforumet ska fortgå med ett par månaders mellanrum. Men redan nu på måndag fortsätter Elisabeth Naucclér sitt arbete i riksdagen med en annan typ av sammankomst där Åland står i fokus. Det är ett seminarium med titeln ”Ja eller nej till Lissabonfördraget - kan Finland skapa utrymme för Åland i EU?”. Medverkar gör bland andra **Leif Sevón** från Högsta domstolen och **Olof Erland**, lagutskottets ordförande i Ålands lagting.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 469

”Jag är nog en tvärtemot-människa”

Flera gånger återkommer Rita Österlund till att hon är en människa med egna idéer och ståndpunkter. Hon känner sig inte som en dussinmänniska.

– Jag är lite tvärtemot, säger hon.

Det är mer en känsla än fakta. En känsla av utanförskap.

– Jag är ju ”svenskan” fortfarande. En människa man måste ha lite överseende med. Det kan man utnyttja och våga vara lite tokig. Som det här att fira födelsedagen ute på stugan på Mattskär. Sånt gör man bara om man är lite tvärtemot.

Lagom koll

Samtidigt erkänner hon att hon nog vill ha kontroll:

– Jag trivs allra bäst när allt är under lagom kontroll. När blommorna är vattnade, när katterna har fått mat och jag vet var familjemedlemmarna håller hus. Då kan jag sätta mig ner och ringa någon väninna eller så sticker jag några varv.

Sommarälänning

Hon är född av en tysk mamma och med en åländskpappa. Mamma Ruth Sjölund kom till Sverige efter kriget. Pappa, Karl-August Sjölund, dog när Rita var tonåring. Dottern var först tysk medborgare och sedan finsk. Svenska var hon aldrig, fast det var i Sverige hon bodde. Sommarälänning med Geta Labbnäs som fast punkt var hon genom hela uppväxten.

– Mamma pratade svenska med oss, den tyska jag kan är skoltyska och det är inte så mycket. Men vi var flera gånger i Berlin och såg förödelser efter kriget. De få män man såg saknade ofta armar eller ben.

En lillebror, Benny, föddes 1961.

Kärleken styrde

På Åland fanns en yngling vid namn Ole Österlund från Geta Isaksö.

– Han fanns liksom alltid i faggorna. Jag kan inte ens komma ihåg första gången vi träffades, småskrattar hon.

De blev ett par och hon flyttade till Åland 1982. År 1986 gifte de sig. Då hade de varit ihop i nästan fem år.

– Kärleken styrde mig till Åland, men sedan gällde det att hitta sin plats vidare i livet. Det var inte alltid så lätt.

Ole är timmerman, men familjen driver också en äppelodling och hyr ut stugor.

PRATSTUNDEN

Tvärtemot. Rita Österlund tycker att hon i mångt och mycket går emot strömmen. Hon känner sig fortfarande till viss del som en rikssvenska och märker skillnader i umgängeskulturen. ”Man är lite mer strikt på Åland, på gott och ont”, säger hon. Foto: STEFAN ÖHBERG

Sitt hem byggde de på samma tomt som Ritars fars sommarstuga stått på.

Ryggs-kott

Rita började arbeta som affärsbiträde i Kortvaruboden en tid. Hon utbildade sig till barnskötare i Stockholm och arbetade sedan vid daghemmen i Saltvik och i Geta.

– Det var min dröm att få jobba med barn. Men sedan blev det i stället arbete på sjön. Rita var hyttvärdinna på Birka i tre år, på Princess först, och sedan Paradise. Hon hörde till dem som måste sluta vid jul-tid 2006.

– Jag blev uppsagd, vi skulle fira julen i fjällen och då fick jag ryggs-kott. Jag hade diskbräck.

Numera sköts bäddningen

ombord av personal från land.

– Det är andra som får sina ryggar förstörda, konstaterar hon torrt och visar med armen hur man faller upp kojerna i de trånga hytterna.

I april 2007 opererades hon och har varit sjukskriven hela tiden fram tills nu. Sedan tre veckor tillbaka arbetstränar hon på Posten med att sortera brev på halvtid. Hon är på väg tillbaka till yrkeslivet, tillbaka till samhället.

– Jag trivs på stora ställen där det finns mycket folk. Men jag tycker också bra om att vara ensam.

Centerpartist

Det var inte i storstaden Stockholm Rita växte upp utan utanför staden, i Sorun-

da. Där var ungcentern aktiv med att driva ett diskotek. Alla hakade på och Rita var ung och hade roligt.

– Jag var med i ungcentern innan den ens fanns på Åland, säger hon.

Hon har suttit i kommunfullmäktige i Geta och i förbundsstyrelsen för Norra Ålands högstadium.

– Men jag fortsätter att vara tvärsom. När jag nu följer med politiken i Sverige så inser jag att jag blir mer och mer åt vänster – åtminstone där. Jag gillar inte att de avvecklar allmännyttan helt och hållet. Vem ska sköta sjukhusen? Vem ska sköta kollektivtrafiken?

Rita är inte aktiv politiskt längre. Hon sitter hemma

Fakta / Rita Österlund 50 år

Namn: Rita Mariann Österlund, född Sjölund.

Född: den 18 juni 1958 i Stockholm.

Bor: i Geta Labbnäs.

Yrke: utbildad barnskötare, arbetstränar nu på Posten på väg tillbaka till yrkeslivet efter sjukdom.

Familj: maken Ole Österlund, sönerna Robin, född 1986, studerar i Västerås, och Magnus, född 1988, kock på restaurang Soltuna.

Födelsedagen: firas med familjen. Lördagen den 28 juni blir det öppet hus på stugan på Mattskär. Transport ordnas från Hellö 13.30. Ta egen kaffetermos med och bekväma kläder, uppmanar födelsedagsbarnet. Retur cirka 17.00.

vid köksbordet och har sina åsikter för sig.

– Jag vill vara utomhus på fritiden. Men jag har ingen jättefin trädgård, jag är ingen pedant. Jag tycker om att gå i skogen. Och jag

tycker om att gå i storstaden. Tvärsemot. Och både ock.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Kom ihåg

■ ■ **Agility.ax:** Agility träning med omtyckta instruktören Annica Aller 26-27.6. Max fem deltagare per grupp. Mera info och anmälan: www.agility.ax eller ring Maria 040 514 7954.

■ ■ **Antons Vänner:** Det finns ännu några lediga platser på vårt fiolläger på Kyrkogårdsö den 28.7-1.8. Vi spelar låtar på gehör under ledning av fyra proffsiga lärare. Fiolspelare på olika nivåer och i alla åldrar är välkomna! Du behöver inte vara medlem i föreningen för att kunna delta. Mer information

finns på www.antonsvanner.ax eller på tfn 0457 361 3943.

■ ■ **Finström och Geta församling:** Kom i håg anmäla till församlingsutfärd till Österbybruk måndag 16.6. Anmälan till pastorskansliet tfn 42 330 snarast.

■ ■ **Folkhälsan i Mariehamn:** Simskolestart snart! Nabben 1. 7.7-19.7 och Nabben 2. 21.7-2.8 kl 10-12 eller 12-14. OBS: Märkestagningskurs kl 14-16, med mera teknik och högre målsättning. Anmäl direkt per tel 14 777,

må-to 9-14, eller email: folkhalsani.mariehamn@hotmail.com

■ ■ **Lagotto:** Lagotto-träff fredag 13.6 kl 18.00 på Djurgårdsvägen, Kastelholm. Alla Lagotto Romagnolo intresserade välkomna, fika med. Frågor: Josefine Klingberg tel. 0457 342 5800 e-post: klingbergs@aland.net

■ ■ **Långskata väglag:** Årsmöte måndag 23.6 kl 18.00 på Lemlands kommunkansli.

■ ■ **Veteranbilsägare:** Körning

söndag 15.6, med ett inbokat besök, samlas kl 14.00 vid Bilmacken.

■ ■ **Vårt hjärta:** Platser finns kvar i Norrvalla-Folkhälsans kurs 8-19.9 -08 med uppföljning 20-21.2 -09 för personer i yrkesaktiv ålder som haft hjärtinfarkt, genomgått ballongutvidgning eller har angina pectoris. Också till kursen 20-31.10 -08 för klaffopererade finns platser. Välkommen att kontakta kurskoordinator Helena Häggblom, 06 383 1051 för mer info!

■ ■ **Ålands Biblioteks-förening:** Medlemmar i ÅBF! Kom ihåg att anmäla er till Sälkärsutflykten i juli. Datum är nu ändrat till den 16.7 på grund av för få anmälningar. Intresserade tar kontakt med Kerstin tel. 37 838 eller bokar direkt till cykelfärjan telefon 0400 229 149.

■ ■ **Ålands dansförening:** Danskurs i Ålands dansskola 14-15.6 i fridans och frigörande dans. Anmälan och lärare: Isabel Mattsson tfn 018 15 887, e-post: isabelmattsson@hotmail.com

■ **Anette Lindell** från Jomala har tagit examen inom Hotell och restaurangbranschen, restaurangkock, vid Åbolands yrkesinstitut i Pargas.

■ **Bonnläpparna** ab har registrerats i Saltvik. Inom företaget ska bland annat bedrivas jord- och skogsbruk och att erbjuda andra entreprenörstjänster i den sektorn. Bolaget kan äga och idka handel med fast egendom och värdepapper. Aktiekapitalet är 2.500 euro. Vd är **Dan Eriksson** och styrelseordförande **Tommy Sjöblom**.

Vi firar 1-15 år Döda

Elias Tolonen i Mariehamn fyller 1 år i dag den 13 juni. Han grattas av mormor, morfar och moster Hanna.

William Österman på Mästargränd i Mariehamn fyller 2 år i dag den 13 juni. Han gratuleras av Alexandra, mamma och pappa.

Alma Himberg Finström Bamböle fyller 6 år i dag den 13 juni. Hon gratuleras av: mamma pappa, Wilma, Anton och Ronja.

Gratulerar 70 år

KURT EKLÖW

Namn: Kurt "Kurre" Eklöv. Född: den 17 juni 1938 i Lumparland Norrboda.

Bor: i samma by på hemgården Märlo.

Familj: hustru Raija-Liisa, dottern Susann Werner med maken Marco och deras döttrar Amanda och Emilia i Ekenäs samt sonen Sam med fru Angela och dottern Kira boende i Lumparland.

Intressen: bedriver pensionärstillsvaro med allehanda sysslor hemma på gården samt umgås med barnbarnen.

Födelsedagen: firas inte. Bortrest.

ANN-CHRISTINE SNELLMAN

Den 5 juni avled **Inger Ann-Christine Snellman** född Svensson, i Mariehamn, efter en längre tids sjukdom. Hon var född i Sjundeå den 31 januari 1932.

Ann-Christine Snellmans far verkade som kommunalläkare i Sjundeå. Efter hans tidiga bortgång flyttade familjen till Helsingfors.

Under kriget blev hon placerad som krigsbarn i Sverige i två perioder.

Hon blev student 1952 i Helsingfors Svenska flicklyceum och senare pol mag vid Helsingfors universitet.

Hon flyttade till Kumlinge 1956, där de äldsta barnen **Veronika** och **Johannes** föddes. År 1965 gick flyttlasset till Mariehamn, där yngsta dottern **Katarina** föddes. När barnen var små skötte hon om dem i hemmet.

Ann-Christine Snellman verkade som lärare vid Medborgarskolan i Kumlinge och senare vid Ålands yrkesskola, från 1974. Hon var socialinspektör vid landskapsstyrelsen från 1980 fram till pensioneringen 1996.

Hon satt med i stadsfullmäktige i två perioder, i slutet av 70-talet och början av 80-talet. Hennes engagemang var mestadels socialt. Det vittnar hennes ideella arbete om. Hon satt i stadens socialnämnd och förmyndarnämnd och hon deltog i Rädda Barnens, socialmissionens, nattmissionens, reumaföreningens och demensföreningens arbete.

Scouterna låg henne nära hjärtat, hennes morfar startade scoutrörelsen i Finland med en kår i Mariehamn.

Hon ledde dessutom kyrkosyreföreningen i många år. Hon var med i marthorna och hon var aktiv som söndagsskollärare.

Ann-Christine Snellman njöt av stillheten på sommarstället i Kumlinge. Hon var en naturvän som gärna vistades på sjön, i svamp- och bärskogen.

Vänner, familj med syskon, barn och barnbarn trivdes hon med att ha runt sig. Motionsgymnastik, simning och övrig fysisk aktivitet tyckte hon om, så länge krafterna räckte.

Omsorg om barn, gamla och svaga fyllde hennes liv från första sommarjobbet till frivilligarbetet under pensionsåren. Hon fanns till hands, redo att stödja dem som behövde.

Närmast sörjande är barnen Veronika, Johannes och Katarina med familjer, nio barnbarn samt syskonen **Gunnilla** och **Kaj**.

Nyan rättar

En bildförväxling har ägt rum. Bilden på **Hjördis Eriksson** som vi publicerade i gårdagens tidning föreställer inte **Hjördis Eriksson** i Eckerö Torp som fyller 95 år den 18 juni. På bilden syns Hjördis Eriksson i Sund Sundby som blir 81 år i höst.

Nygifta

Johanna Gustafsson och **Thomas Lundberg**, båda från Mariehamn, vigdes lördagen 24 maj i Lemlands kyrka. Bruden tar namnet Lundberg. Vigsselförrättare var församlingspastor Maria Båsk. Foto: ALANDIA

Sylvia Haring och **Kari Ruokola**, båda från Mariehamn, vigdes den 12 juni i Statens ämbetshus i Mariehamn. Bruden tar namnet Haring-Ruokola. Med på bilden är sonen **Daniel**. Vigsselförrättare var häradskrivare Sirja Boman. Foto: GEFOTO

Ålänningar vinnare i Sveriges Radios namntävling

Plåtbröd är pizza på nordiska

Vad heter pizza på nordiska? Det var uppgiften i en tävling i Sveriges Radio som offentliggjordes i går. Det vinnande förslaget "plåtbröd" gavs av åländska Iris och Klas Hellén.

– Ja jag tycker plåtbröd är ett bra ord för pizza som kan användas på de flesta språk i Norden. Plåtbröd (eller "plotbröd" eller "plåttbröd") är också ett gammalt sätt att baka hårt bröd direkt på plåten, berättar **Iris Hellén** som är något förvånad över tävlingsvinsten.

– Vi skickade in förslaget i vintras efter att vi hört om tävlingen i Sveriges radio och hade nästan hunnit glömma bort det vid det här laget.

Iris Hellén säger sig vara mycket intresserad av olika dialekter och olika ords härstamning, bland annat eftersom hon i sitt arbete på De gamlas hem möter personer som talar dialekter från hela Åland.

Pizza trist och ohälsosamt

Hela historien började med ett nordiskt ambassadörmöte på Hanaholmen i Esbo där stjärnkocken **Micke Björklund** deltog och fick frågan om vad ett nordiskt namn på pizza kunde vara.

– Pizza låter så tråkigt och ohälsosamt, vi pratade en hel del om det där, bland annat i Sveriges Radios program Menu, berättar Micke Björklund.

Och efter det programmet började det rulla på.

– Radion hakade på och utlyste en tävling om vilket namn man kunde använda för pizza på nordiska. Jag lovade då att jag kommer att

Åländsk pizza. Klas och Iris Hellén vann en namntävling i Sveriges radio, där uppgiften var att förslå ett nordiskt namn för pizza. Det vinnande förslaget är "plåtbröd" som nu ska lanseras på Åland av Micke Björklund. Foto: ERKKI SANTAMALA

använda det namn som vinner i min nya restaurang.

Björklund som också fick vara med i juryn säger sig vara mycket nöjd med namnet. Han hoppas att plåtbrödet eller åtminstone idén om lokala namn på internationella produkter ska sprida sig till andra ställen runt om i Norden.

– Ordet pizza är så internationellt och är ju i grunden

italienskt, varför inte börja använda mer lokala ord där det är möjligt istället? Jag ska börja med att lansera ordet på Åland genom min meny, sen får vi se vad som händer.

SARA OTHMAN
sara.othman@nyan.ax
528 468

Messa Nyan!
0457-323 4444

Välkommen på vår populära
GRILLAFTON
PÅ FURULUNDSGÅRDEN
I BOMARSUND

fredag-lördag
kl 16-21

Trubaduren
Karl-Anders Lindholm
underhåller på lördag
Reservation för regn • A-rättigheter

FURULUNDSGÅRDEN
i Bomarsund
Tel 44 040 eller 44 025

Sälj
det du
inte behöver
med en annons
i Torget

**NYHET! Ladda upp
bilder på hemsidan**

torget.ax

**Ålands största
köp & säljmarknad**

Sara Othman
Epost: sara.othman@nyan.ax
Telefon: 528 468

kultur

” Det stora förlaget hade bokslut.
OKÄND

Historien från litet till stort

Ny lärobok i åländsk historia färdig till skolstarten

Får ny bok. Intrasserade av den åländska historien är åtminstone Moa Gestberg, Nelly Björkqvist, Fredrik Engström, Fredrik Wikman och Oskar Mattson från Pålshöle skola. I bakgrunden sitter deras numera pensionerade lärare Kerstin Gäddnäs som suttit i redaktionen för den nya läroboken.

Kan man sin egen historia är steget till världshistorien inte långt.

Genom att gå från det lilla till de stora sammanhangen ska den nya läroboken göra den åländska historien konkret för både elever och lärare.

Traditionella läroböcker i historia målar upp de klassiska tidsepokerna med stora penseldrag. Målsättningen med den nya läroboken i åländsk historia är att göra proceduren i omvänd ordning.

– Genom att lära sig sin egen historia får de åländska barnen förutsättningar att applicera sina kunskaper universellt, säger vice lantrådet **Britt Lundberg** (c) som ansvarar för utbildning och kultur i landskapet.

”Tidernas Åland - från stenåldern till svenska tidens slut” blev namnet för den nya läroboken som alltså ska kunna användas från och med skolstarten i höst. Boken presenteras i samband med att utställningen av bokens illustrationer, gjorda av den kända barnboks- och lärobokillustratören **Tord Nygren**, öppnar den 12 maj.

– Åländska skolelever har alla förutsättningar till en högklassig historieundervisning. Många behöver bara titta ut genom fönstret för att ta del av kulturhistoriska lämningar.

Notfiske. Den svenska illustratören Tord Nygren från Gneta har gjort illustrationerna för läroboken, som kommer att visas på en utställning under sensommaren.

Nu hoppas vi att läroboken ska hjälpa både elever och lärare att ta till sig historien på ett mera konkret och levande sätt, säger arkeolog **Ebbe Westergren** från Kalmar, bokens författare.

Mångsidig redaktion

Boken har sammanställts med krafter från många olika håll, all från lågstadieläverna själva till museiverkets personal har kopplats in för att göra innehållet både så tillgängligt och korrekt som möjligt. Läromedlet består av en elevbok på ungefär 90 sidor och en längre lärarhandledning med möjligheter till fördjupning och praktiska tips för undervisningen.

– Jag har aldrig arbetat med ett projekt där det jag skrivit florerat bland så här många instanser, eller lästs av så här många personer innan det var klart, säger Ebbe Westergren, som har jobbat halvtid med

Finström finast. Så här kunde det ha sett ut när Finströms kyrka byggdes, tänker sig författaren Ebbe Westergren och illustratör Tord Nygren.

bokprojektet i ett år vid sidan av sitt ordinarie jobb vid Kalmar läns museum.

Westergren har tidigare skrivit svenska läroböcker i nordisk historia och vann bland annat Emil-priset 1998. På Åland är han också känd för sina tidsresor och fortbildningskurser.

Elev som konsult

Redaktör för projektet är **Monica Andersson** vid skolbyrå, i redaktionen sitter också **Stina Colérus** från skolbyrå, **Jan Andersson** från museibyrå och lärare **Kerstin Gäddnäs**. För formgivningen står **Annika Zetterqvist** från April Kommunikation.

Vid torsdagens pressinformation i Finströms kyrka medverkade också några elever från Källbo och Pålshöle skolor, bland annat **Kevin Jansson** från Källbo som fått läsa texterna och vara något av en elevkonsult i arbetet.

Assistans. Författare Ebbe Westergren har fått hjälp med texterna av lågstadiellev Kevin Jansson från Källbo, som tyckte att texterna var intressanta och lagom svåra.

– Ett stavfel hittade jag, men annars var det bra. Inte för svårt skrivet och intressanta historier, tycker han.

Från Pålshöle skola hade **Moa Gestberg** och **Oskar Mattsson** som ska börja på sexan, **Nelly Björkqvist** och **Fredrik Wikman** som ska börja på femman och **Fredrik Engström** som börjar fyran till hösten tagit paus från sommarlovet för att delta i pressinfon.

”Kul med historia”

– Det är kul att gå ute och hitta saker från olika tider, det är också roligt att få en ny lärobok. Jag vet så lite om Ålands historia, tycker Oskar Mattsson som flyttat till Åland från

Sverige för två år sedan.

Också ämneskonsult och lärare **Siw Kyrkslätt-Henriks** välkomnar boken ur skolans synvinkel.

– Jag hoppas verkligen att alla skolor beställer boken till hösten, det finns ännu de som inte gjort det. Den nya boken innebär mycket helt nytt och många nya vinklar på det vi lärt ut tidigare. Det är otroligt roligt att äntligen ha ett samlat verk över den åländska historien, hittills har vi som lärare fått skrapa ihop vad vi hittat och en del av materialet har varit urgammalt.

SARA OTHMAN
sara.othman@nyan.ax
528 468

En fyra meters midsommarstång

byggd för att välkomna resenärer till Åland invigs den 18 juni med pompa och ståt på Mariehamns flygplats. Det är Luftfartsverket Finavia som i samarbete med Jomala Biblioteks- och kulturnämnd, Ålands Hemgård, Vikinga-åsens fjärdeklassare, lokala hantverkare och sponsorer tillverkat den välkomnande midsommarstången. På invigningsprogrammet står bland annat intåg och uppträdande av Ålands spelmansgille. Trafikminister **Runar Karlsson** inviger stängen och **Pär-Olof Jansson** från Ålands Hemgård berättar om midsommarstångens symboler.

Christian Juslin medverkar inte

i välgörenhetsgalan Röster från Östersjön, som hålls den 15-16 augusti vid Andersudde. Juslin uppger att han inte lyckats få ledigt från jobbet vid Nationaloperan i Helsingfors och därför inte kan delta.

Ungdomsorkestern besöker Portugal

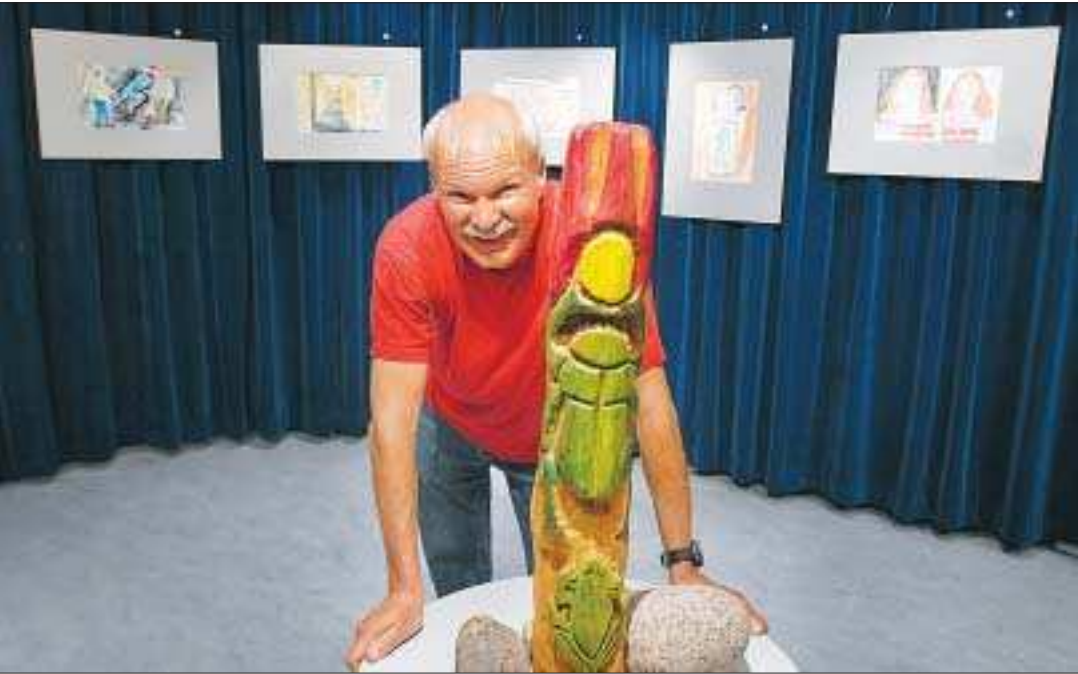
för tillfället för att bland annat uppträda på tre utomhuskonserter. Sedan en tid tillbaka gör Mariehamns ungdomsorkester en resa längre söderut varannan sommar. I år bar det av till Estoril, en mindre stad på runt 23 000 invånare strax utanför Lissabon. Under vistelsen ska orkestern också göra två utflykter till närliggande platser.

Festivalfredagen vid Musikfestspelen

i Korsholm inleds med programpunkten Kunskap till kaffet på Loftet klockan 15. En av Finlands internationellt mest kända pianister, **Arto Satukangas**, intervjuas där av **Wivan Nygård-Fagerudd**. I Tikanojas konsthem kan publiken klockan 17 ta del av Morgondagens stjärnor. **Roope Gröndahl**, piano, **Salla Savolainen**, violin, och **Pinja Laine**, cello framför två pianotriöer, alla tre är studerande vid Sibeliusakademien. I Vasa stadshus blir konsert med romantikens tongångar, bland annat musik av Liszt, Bruch och Chopin. I Lillkyro kyrka uppträder den finska gambaensemblen The Spirit of Gambo klockan 20. I Karleby blir det konsert med Mellersta Österbottens kammarorkester i Karleby sockenkyrka klockan 20, under ledning av **Juha Kangas**.

Spelåret vid Wasa Teater

har varit ovanligt livligt i år, med med 319 föreställningar, nio premiärer och fem urpremiärer samt ett stort antal gästspel. Sammantaget uppnådde teatern ett besökarantal på 38.000 åskådare, beläggningen på stora scenen var 85 procent. Spelårets stora publikdragare på stora scenen var Janis! - en rocklegend i regi av Peter Snickars samt En julsaga i regi av teaterchef Seija Metsärinne. Teatern bjöd också på flera populära gästspelsföreställningar. □

Kameleont i trä. Skulpturen är inspirerad av en urgammal sägen från Egypten.

Pastellfärgad samhällskritik

Konstnären Bernt Balkh fortsätter att inspireras av samhällsproblem, politiker i medieblåsten och sina resor till Mexiko och Egypten. Hans tavlor och träskulpturer visas på Mariehamns stadsbibliotek i juni.

Nu visas ”Transform 5”, den femte utställningen i Bernt Balkhs Transformserie. Pastell- oljetavlorna tar upp vitt skilda ämnen som miljöexploatering, kärleken till Kökar och Finlands skandalomsade utrikesminister.

– Man kan se tavlorna som en historisk resa genom Egypten, kärleken, makten och politiken, säger Balkh.

En av tavlorna föreställer dödsmisshandeln på Kungsholmen i höstas. En annan tar upp den svenska finansmannen Mats Qvibergs uttalande om att ”girighet är något sunt i människan”.

I de åländska motiven syns ingenting av samhällskritiken. Balkh upplever Åland som ett paradiset och en idyllisk plats att leva på.

Kökar, där han är bosatt,

Makt och Kärlek. Här porträtteras Sveriges före detta statssekreterare Ulrica Schenström, och grevinnan Ebba Brahe som hade en romans med Gustaf II Adolf.

har en enorm betydelse för hans konstnärskap.

– Naturen på Kökar är helt otrolig, där kan man verkligen känna ursprunget. De höga ormbunkarna kan ibland påminna mig om Amazonas djungler.

Balkh började med utställningen i höstas, genast efter Transform 4.

Blir det en Transform 6?

– Ja det hoppas jag verkligen. Man måste ha lusten bara, det är det viktigaste.

Text: TANJA LÖNNQVIST
Foto: ERKKI SANTAMALA

Det satsas stort på kultur i Finland

Kulturen har en viktig roll i samhällsekonomin i Finland. För tre år sedan var kulturens andel av bruttonationalprodukten 3,2 procent, vilket är större än industribranschen och turismen.

Det här framgår av bokföringsrapporten för kultur som Statistikcentralen och undervisningsministeriet utarbetat för året 2005.

I rapporten omfattar begreppet kultur bland annat olika tjänster, konstföremål, böcker, tidningar och tidskrifter, skivor, videokassetter, fotoutrustning, spel, radio och teve.

Kulturens andel av utrikeshandeln och konsumtionen är betydande. För tre år sedan exporterade Finland kulturtjänster och -produkter för 700 miljoner euro.

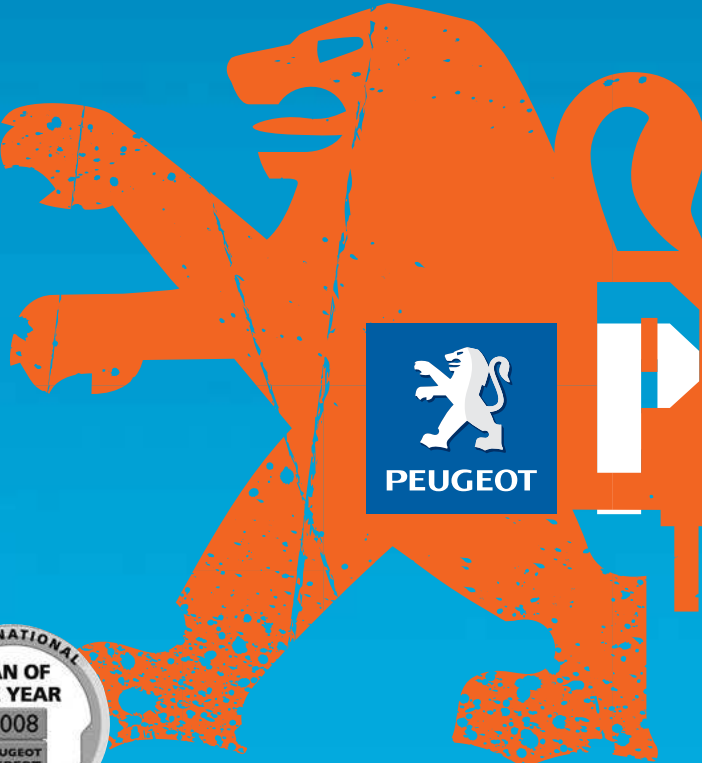
Störst inom kultursektorn är tidningar och tidskrifter samt nyhetsbyråer som utgör till och

med en fjärdedel av kulturens andel av BNP.

År 2005 importerades olika kulturprodukter till Finland för nästan en miljard euro och olika kulturtjänster för cirka 300 miljoner euro. Mest importerades radio- och tevetjänster. Kulturprodukter exporterades för 600 miljoner euro och kulturtjänster för 100 miljoner euro. Import av kulturtjänster var störst endast inom reklam och evenemang.

Hushållen använde drygt 5,5 miljarder euro på kultur, nästan sju procent av hushållens totala konsumtionsutgifter. Till exempel livsmedelsutgifterna var nio miljarder euro. Hushållen i Finland toppar statistiken i EU när det gäller kulturköp, enligt internationella jämförelser. Den offentliga sektorn däremot satsar betydligt mindre på kultur än privata personer. (FNB)

peugeot.fi

PEUGEOT POWER TOUR

11–14 juni

Importörens representant på plats onsdag och torsdag

NYTTOFORDONEN PEUGEOT EXPERT OCH BOXER NU HOS OSS.

I Peugeotts mångsidiga urval av nyttofordon hittar proffsen precis rätt modell, när det är höga krav som gäller. Välkommen till vår Power Tour för att studera vårt stora urval modeller. I turnén deltar också specialmodeller, som en minibuss och en minivan.

Modellserien **Expert** från 26 790 € + leveranskostnad 600 €
Modellserien **Boxer** från 27 590 € + leveranskostnad 600 €

NJUT AV LIVET.

Kom och bekanta dig med bl.a. följande fordon:

- Boxer L3H2 Buss 1+13
- Boxer L2H1 Minibuss 1+8/ 13 barn vid skolskjuts
- Expert Tepee Premium L2 HDi 136 (9 pers.)
- Boxer L4H3 HDi 157 lastbil
- Boxer L2H2 “servicebil”
- Boxer L2H1 HDi 100 paketbil
- Expert L1H1 HDi 90 paketbil

KVALITETSPROGRAM

VÄNSKAP SOM HÅLLER
Dalkarby, tel. 32 990 ★ fax 32 99 32 ★
www.hawe-bil.com

ÖPPET:
onsdag 8.00–17.00
Torsdag 8.00–19.00
Fredag 8.00–16.30
Lördag 11.00–14.00

Bilförsäljning: Sven, tel. 329 920, Conny 329 922, Niclas, tel 329 935 Reservdelar: Michael 329 921, Anders 329 924 Verkstan: tel. 31 012

Nöje

Redaktör: Tanja Lönnqvist

Ny resebyrå ordnar krökarresor

■ Den nya svenska resebyrå Pissup travel ser sig egentligen mer som festarrangör än en resebyrå. Resebyrå riktar sig till män som vill fira jul, fira sin skilsmässa eller ha sin svensexa i ”the wild east”. Man plockas upp av en strippa, för att sedan transporteras till till exempel Tällinn eller Warsawa. På plats kan man sedan se strippor lerbrottas, skjuta automatvapen eller köra pansarvagn.

Finsk låt i fotbolls-EM

■ Finland får vara med i fotbolls-EM trots allt. Tävlingsmaskotarna Trix och Fix har en officiell sång som heter Like A Superstar som är **Jaakko ”JS16” Salovaaras** och **Dallas Superstars** hantverk. Med i sången är också finska rappartisten **Redrama** och **Shaggy**, ursprungligen från Jamaica.

Jaakko Salovaaras låtar har även tidigare spelats över hela världen. **Bomfunk MC**’s jättehitt Freestyler var Salovaaras hantverk. Även **Darudes** internationellt framgångsrika låt Sandstorm hade Salovaara en viktig del i. (FNB)

Tre äpplen höga filurer på bio

■ Nu blir Gammelsmurfen, Smurfen och resten av gänget filmstjärnor. Figurerna ska bli långfilm. Filmen är tänkt att bli en mix av datoranimation och live-action. Idén föddes över ett semestersnack mellan två filmbolagshöjdare, skriver Aftonbladet. De blå figurerna föddes som tecknad serie i Belgien i slutet av 50-talet. Ett par helanimerade långfilmer med smurfarna har getts ut tidigare, men det var som tecknad tv-serie som de slog igenom ordentligt på 80-talet. Den nya långfilmen väntas ha premiär under 2008. Vilka skådisar som ska spela smurfarna är oklart.(tl)

Katie Melua sjunger på annexet

■ Den 7 oktober uppträder Katie Melua på Annexet i Stockholm och den 9 oktober på Lisebergshallen i Göteborg. Biljetterna till båda konserterna släpps den 16 juni. Katie Melua är aktuell med albumet ”Pictures”.

Veckans gäst: Wilhelm Ingves, IFK-stjärna

Lyssnar på...Det ska vara sådant man kan sjunga med till i bilen. Just nu är det mycket gammalt som gäller, som gamla **Madonna**-hits. **För övrigt...**går mitt liv just nu ut på att äta, sova och spela fotboll. Jag är ledare på fotbollsskolan och på fredag spelar vi mot Djurgården.

Alexander Skogberg

Rockar till just nu... diverse liveupptagningar med Metallica. Jisses vilka låtlistor bandet har bjudit på under sommarens Europabesök. **För övrigt...** beger jag mig

Den brutala sanningen om köns-sjukdomar

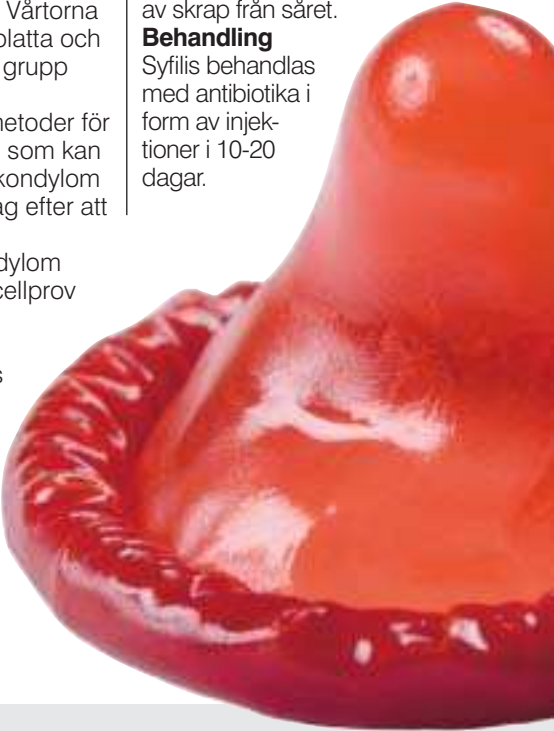
Nu är det högsäsong för mysigt hångel och tumlande i buskarna. Men härligt härligt, farligt farligt...! Bara för att klamydian har minskat på Åland betyder det inte att du inte ska vara försiktig. Samma sak gäller som alltid, kondomen på!

TANJA LÖNNQVIST
tanja.lonnqvist@nyan.ax

Sommarhångel. Det bästa sättet att skydda sig från diverse könssjukdomar är väl ändå att behålla klädet på bara!

Herpes	HIV-infektion/AIDS	Klamydia	Kondylom	Syfilis
Kuriosa Gravida kvinnor med herpes i underlivet kan smitta barnet när de föder.Var tredje vuxen bär på herpes, men på grund av lindriga besvär vet knappt en fjärdedel om det. Symptom Herpes simplexviruset finns i första hand på könsorganen och runt ändtarmsöppningen, men det kan också finnas på andra ställen, till exempel munnen. Minst hälften av alla som har könsherpes får inga symtom. Övriga får klåda/sveda och små blåsor som spricker och blir smärtsamma sår i underlivet. Ett annat vanligt symptom är svullna och ömma lymfkörtlar i ljumskarna. Det händer att man får feber och allmän sjukdomskänsla. Hur testas man? Man tar prov med en bomullspinne från blåsorna/såren. Detta ska helst göras inom de närmaste dagarna efter att man börjat misstänka att man fått herpes, så att man kan sätta in en eventuell behandling så tidigt som möjligt. Behandling. Herpes går inte att bota, men det finns mediciner som gör det lättare att leva med sjukdomen.	Kuriosa Hittills har inga fall av AIDS anmälts på Åland under 2008. Ytterst få fall finns över huvudtaget dokumenterade på ön. Symptom. Den som smittats med hiv får ibland en infektion två till fyra veckor efter smittoillfället. Symptom är då feber, halsont och förstörade och ömma lymfkörtlar på halsen eller i armhålor. Vissa får röda hudutslag som liknar mässling. Många som smittats med hiv får inga symtom förrän efter flera år. Hur testas man? Hiv-testet görs genom ett blodprov i armen och det tar en vecka att få provsvar Behandling. Det finns ännu inget botemedel mot hiv/aids, och inte heller något vaccin. Men i i-länder kan man få behandlingar som håller infektionen i schack genom att minska virusmängden i blodet. Detta gör att man idag kan leva länge med hiv utan att utveckla aids. Tyvärr ger behandlingen ofta besvärliga biverkningar.	Kuriosa Klamydia är den i särklass vanligaste könssjukdomen. Om man som kvinna inte får behandling är risken att bli steril 40%. Symptom Klamydia kan vara svår att upptäcka, eftersom den ofta inte ger några symptom. Hälften av alla killar och 70 procent av alla tjejer märker överhuvudtaget inte att de har fått klamydia. Men risken för komplikationer och för att man smittar någon annan är förstås lika stor för det. Om man får symptom kommer de en till tre veckor efter att man blivit smittad. Tjejer får då ökade flytningar och det svider när man kissar. En del får blödnings och magont. Samma gäller hos killar men de kan dessutom få svullnad och värk i pungen. Hur testas man? För killar räcker det nästan alltid med ett urinprov för att upptäcka klamydia. Tjejer testas också med urinprov, och ibland genom ett prov från livmodertappen som tas med en bomullspinne. Behandling När klamydian väl har upptäckts kan man enkelt bota den med antibiotika.	Kuriosa Kondylom kan ha betydelse för utvecklingen av cancer i könsorganen. Symptom Det är långt ifrån alltid som man får synliga vårtor av kondylomvirus. Om man får symtom dröjer det ofta minst två till tre månader efter att man blivit smittad innan de ger sig till känna. Man får då vårtor på könsorganet och/eller kring ändtarmsöppningen. Vårtorna kan vara flikiga eller platta och sitta ensamma eller i grupp Hur testas man? Man har ännu inga metoder för att hitta vilande virus, som kan finnas innan synliga kondylom uppkommit och ett tag efter att de försvunnit. Hos kvinnor kan kondylom även upptäckas vid cellprov från livmoderhalsen Behandling. Kondylom behandlas med ett medel som penslas på vårtorna. Man kan också ta bort dem genom operation, frysning eller laserbehandling	Kuriosa. Syfilis blev sällsynt i Norden under 1900-talets slut. De senaste åren har dock fallen ökat. Särskilt bland män som har sex med män i storstäder. Symptom Några veckor efter att man har smittats med syfilis bildas ofta ett litet sår där bakterierna satt sig. Hur testas man? Syfilis kan konstateras genom ett blodprov eller undersökning av skrap från såret. Behandling Syfilis behandlas med antibiotika i form av injektioner i 10-20 dagar.

Kondomens historia

1500-talet
Gabriello Fallopio beskrev ett linnefodral som användes som skydd mot syfilis. Inte särskilt bekvämt, men det skyddade garanterar mot sjukdomar.
1700-talet
För att förhindra graviditet och infektioner började man

använda djurtarmar. Bästa ”kondomtarmen” kom från får och getter. Tarmen rengjordes och syddes ihop för hand men var obekväm och dyr. ”Jag bryr mig inte om ifall jag är innesluten i ett stycken död hud, när jag själv visar att jag är fullkomligt levande” - Casanova.

1800-talet
Goodyear uppfann gummikondomen. De var dock tjocka som cykelslangar och blev givetvis inte populära. De kristna hjälpte inte till i utvecklingen då de ansåg kondomer som okristliga eftersom de hindrade befruktning.

1901
Första kondomen med sperma-behållare kom.
1910
Preventivmedelslagen stiftades i Sverige.
1930-talet
Först nu kunde man använda kondomer utan att det kändes

obekvämt och utan att all känsla försvann. Nu kom nämligen den första latexkondomen som var både billigare, skönare och bättre än tidigare alternativ. Japanerna spann vidare och kom ut med färgade varianter. I Sverige rådde dock en preventivmedelslag till och med 1937.

Johan Orre

Lyssnar på...Tomas Ledin är en given klassiker under sommaren, så givetvis snurrar han i min skivspelare. Jag lyssnar också på "Vi

gräver guld i USA" med GES för stämningens skull. **För övrigt...**är jag på fotbolls-EM i Zurich och lever det ljuva livet, yes!

Tanja Lönnqvist

Lyssnar på...Feist, den kanadensiska sångfågeln från Torontokollektivet Broken Social Scene. Hon har snurrat länge i bandarnu men kvinnan sjunger ju så bedårande. Vore det inte en sådan klyscha skulle jag gladeligen säga att huden knottrar sig. Gång på gång.

För övrigt...har jag gått från att ha haft endast TV-kanalerna ettan, tvåan och fyran i flera år, till att ha massor. Det kommer bli förödande för mitt sociala liv i sommar.

läderna på. Men ack, så tråkigt. Gum-

Gonorré

Kuriosa
Cirka 70 procent av alla kvinnor som har gonorré är symptomfria.
Symptom
Om man får symptom av sin gonorré kommer de oftast redan inom en vecka. Typiska symtom är rikliga flytningar från urinröret (ändtarmen efter analsex) och att det svider när man kissar.
Hur testas man?
Provet tas med en bomullspinne. Ibland görs även svalgprov.
Behandling
Gonorré behandlas med antibiotika i tablettform eller med en injektion.
Statistik
År 2006 konstaterades 229 nya fall i Finland. Största delen av fallen konstateras hos män och av dessa härrör sig cirka hälften från utlandet, i synnerhet från Fjärran Östern.

1949
Japanerna fortsatte med sina ideer och släppte kondomer som var glidmedelsbehandlade.
1970
Preventivsmidslagen i Sverige upphör helt.
Källa: www.kondomkungen.se

"En bra show med mycket dubbelpedal"

20-åringarna från Olofström i Sverige rockar Sverige runt i sommar. Men de hinner även med några avstickare till Tjeckien, och Mariehamn.

Musiktidningen Close-Up utsåg nyligen Fouever till Sveriges bästa demoband. Den 21 Juli kommer de till Rockoff. Bandet bildades år 2000, men det var 2003, när gitaristen Mia Moilanen började skriva egna låtar till bandet som de började få spelningar. - Gigen rullade plötsligt in och vi blev mer och mer accepterade. Många med negativ attityd till "tjejband" blev nog förvånade, säger hon. Stämpeln "tjejband" gillar de för övrigt inte. De vill bli sedda som ett helt vanligt rockband. Förutom Mia består bandet av henens tvillingssyster **Nina Moilanen** som spelar trummor och **Malin Karlsson** på bas. Hemma i Olofström börjar tjejerna bli riktigt kända och de blir ständigt förvånade över att folk känner igen dem. - Oftast är det äldre mäniskor som kommer fram och gratulerar oss, typ på apoteket och så, säger Mia.

Varför blev det hårdrock?

- Min och Ninas pappa har alltid lyssnat på hårdrock och spelat trummor så det var självklart för oss. Malin var väl lite tveksam först, men hon har ju alltid fått lyssna på hårdrock med oss i bilen så hon har vant sig, säger Mia.

I sommar blir det första gången bandet får spela utomlands. Först i Tjeckien på en rockkonstert. Sedan på Rockoff.

Har ni varit på Åland förr?
- Nej men vi har hört att det är jättefint. Våra föräldrar

Mycket attityd. Tvillingarna Mia och Nina Moilanen bildade bandet redan i trettonårsåldern, tillsammans med kompisen Malin Karlsson.

kommer från Finland, men till Åland har man bara åkt med färjan, och sedan vänt i hamnen.

Och vad kan vi förvänta oss?
- En bra show med mycket

dubbelpedal och ös. Det är nog ovanligt att en tjej spelar så hårda trummor som Nina!

Fouever planerar att börja spela in en skiva i augusti. (tl)

Nytt på dvd

Småkryp

Barn/ungdom/familj

Om du letar riktigt noga i havet, på marken på landsbygden, mellan grässtråna i parken - så hittar du den, insekternas och småkrypens vilda lilla värld. Med nyckelpigan som älskar att reta flugorna. Den hungriga spindeln, som aldrig fångar något i sin väv och den förvirrade och egendomliga myrflocken.

Småkryp är en flerfaldigt prisbelönad mix mellan naturdokumentär och 3D-animerad.

www.dvdforum.nu tycker att Disney verkar ha valt att satsa på en ung publik med denna film, en riktigt ung publik.

Recensenten menar att det var länge sedan han kände en stund av tråkighet under en Disneyfilm men att det tyvärr hände i den här. Men storn är gullig och karaktärerna också, men det blir alldeles för enkelt och ointressant efter ett tag.

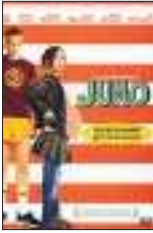
Juno

Komedi

Juno MacGuff (Ellen Page) är en cool och självsäker tonåring som får en nio månaders utflykt i vuxenlivet när hon blir oplanerat gravid - och bestämmer sig för att leta rätt på de perfekta adoptivföräldrarna till sitt kommande barn. Med hjälp av sin charmigt blyge pojkvän (Michael Cera), sin stöttande pappa (J.K. Simmons) och rejäla styvmamma (Allison Janney) hittar Juno så småningom ett välbärgat par (Jennifer Garner och Jason Bateman) som längtar efter att få adoptera sitt första barn.

Alexander Dunerfors www.moviezine.se ger filmen en trea av fem.

- Visst är "Juno" en sån där hyllad doldiskomedi med alla förutsättningar till att kunna bli en fet kritiker- och publikdarling. Inslagen i ett vackert indie-paket, komplett med melankoliska popband du aldrig hört talas om, och animerade förtexter. Allt som allt är "Juno" svår att hata, men även svår att älska, skriver han.

Paranoid Park
Drama

Alex är en high school-kille i Portland, vars främsta intresse är att åka skateboard. Vid sitt första besök i det obskyra skejtartillhålllet Paranoid Park, orsakar han omedvetet en säkerhetsvakts död. Han vågar inte berätta för någon vad som hänt, inte ens för bästa vännen eller den krävande flickvännen Jennifer, och skuldkänslorna hotar att sluka honom.

- Paranoid Park" följer i spåren av "Elephant" och "Last Days" när det kommer till att mer förmedla en känsla än att berätta en historia. Visst är det här en "riktig film" med skådespelare som har repliker och allt (!), men vi släpps ändå aldrig riktigt in i händelserna när historien hoppar fram och tillbaka i tiden i takt med att Alex försöker greppa det fasansfulla han håller inom sig, skriver en skeptisk **Jakob Åsell** på www.moviezine.se

FRÅGELÅDAN v2.0

Dennis Schåman, 17 år från Kumlinge, jobbar på Esso men tar gärna en paus för att svara på Nyans heta frågor. Dennis pluggar på Handels och hans stora intressen är musik, bilar och motorer.

Vad gör du klockan 4:20 en lördagmorgon?
- Jag börjar väl eventuellt dra mig hemåt. Eller så ligger jag och sover redan.

Viket djur skulle du allra minst vara?
- En höna. De flesta har det inte så bra, de bor trångt och så där.

Om Åland inte hörde till Finland, till vilket land skulle du vilja att det hörde?

- Australien. De är en ö och vi är en ö. Och så har de mycket öar runt sig. Det skulle vara lite samma.

Vilken är din favoritfrukt?
- Kiwi kanske. Den är god och lättskalad.

Vad tycker du om dödshjälp?
- Om man verkligen inte vill eller klarar av att leva av sig själv så tycker jag att man ska ha rätt att gå vidare.

Vad gör du när det regnar?
- Jag träffar trevliga vänner och dricker öl och snackar skit. Eller sitter framför datorn

Du får ge vem som helst vilken present som helst. Vad ger du och till vem?
- Jag ger en Duracellkanin till Totte. För att den bara går och går och det gör han med.

Vad skulle du göra om du var osynlig för en dag?
- Busa väldigt mycket med alla jag ser. Typ ringa på en massa dörrar och sen se på när de öppnar. Eller köra hoj genom stan.

Vad gör du helst en kall vinterdag?
- Bastu och en öl i goda vänneres sällskap.

Lider du av tvångstankar?
- De är för konstiga för att ta upp här.

TANJA LÖNNQVIST

Sharkwater

Dokumentär

Ingen har någonsin kommit dem närmare - hajarna, mänisköätare, världens mest beryktade rovdjur. Filmaren Rob Stewart har simmat med hajar sedan barndomen och har ägnat sitt liv åt att visa sanningen om de fruktade djuren.

På sin spektakulära resa jorden runt råkar han ut för köttätande bakterier, korrumperade poliser, den ökända hajfensmaffian i Costa Rica och tvingas fly för livet från beväpnade tjuvfiskare.

Men däremellan filmar han sina närgångna och spektakulära möten med havsdjupens skickliga mördare.

Regissören Rob Stewart tar stor plats framför kameran, inte minst när hans intresse övergår i militanta åtgärder för att stoppa tjuvfiske i Stilla havet.

Bitvis vackra undervattensbilder. Engagerande och ännu en film som deprimerande trovärdigt visar hur människan bit för bit förstör möjligheten till liv på vår planet, skriver Jens Petersson på Aftonbladet som ger filmen en fyra av fem.

Källa: www.ginza.se

Martin Portin
E-post: sport@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

” Vi kör med starkaste laget.
DJURGÅRDENS TRÄNARE SIGGI JÓNSSON
INFÖR MATCHEN MOT IFK MARIEHAMN

”Daja” ser fram emot Ålandsresan men kommer knappast att spela

”Jag tror inte att jag själv kommer att spela. Det är för tidigt”

FOTBOLL. Daniel ”Daja” Sjölund ser fram emot att äntligen få besöka Åland med sitt Djurgårdens IF.
– Det skall bli härligt att komma hem, säger ”Daja”.

Det råder ingen tvekan om att Daniel ”Daja” Sjölund ser fram emot att besöka Åland i fotbollens tjänst.

– Det skall bli härligt att komma hem och få spela. Jag har ju ändå varit i Djurgården en längre tid nu och det känns som det har varit på gång ett par gånger men aldrig blivit av, säger han.

Sjölund har fått hela den här säsongen spolierad av ett virus i kombination med en förkylning som resulterade i ett ordentligt vikt tapp, men börjar nu närma sig matchformen.

– Det känns rätt bra nu. Jag kör på för fullt och har trappat upp stegvis. Men samtidigt känns det att kroppen inte är riktigt i full form. Kör man till exempel två tuffa pass efter varandra känns det i kroppen att den behöver återhämta sig, säger Sjölund.

Följer IFK

”Daja” har under våren följt med IFK Mariehamns framfart i ligan så gott han kunnat.

– Det känns som de är ett stabilt lag nu efter att ha fått ett par år i ligan, säger han.

Angående det egna lagets prestationer i allsvenskan är ”Daja” relativt nöjd, speciellt med tanke på att laget tyngts av skador. Djurgårdens IF ligger efter de inledande elva omgångarna på åttonde plats efter att ha spelat ihop 17 poäng på elva matcher.

– Vi började rätt bra men på sista delen har det varit sådär, både prestationer och resultatmässigt, säger Sjölund.

Den sista matchen i Allsvenskan innebar en svidande 1–5-förlust mot Kalmar FF och därför var det lämpligt med uppehållet för fotbolls EM.

Omsvärmad. ”Daja” kan räkna med uppmärksamhet då han besöker Åland med sitt Djurgårdens IF. Bilen är från fjolårets säsongsavslutning i Allsvenskan.

Arkivfoto: ANDREAS DIENERT

– Brejket kom bra för oss med tanke på de dåliga prestationerna på slutet, säger ”Daja”.

Spelar troligen inte

”Daja” ser som sagt fram emot att komma hem till Åland. Men så mycket annat än fotboll tror han dock inte att han kommer att ha tid med.

– Vi åker på träningsläger, det är inget konstigt med det, säger han och börjar räkna upp lagets träningar under resan.

– Det blir nog inte tid för så mycket annat än det, avslutar han

Sjölund har inte heller planerat att göra något extra med laget när de befinner sig på hans hemmaplan.

Kvällens publik kommer dessvärre med högsta sannolikhet inte att få se ”Daja” själv spela.

– Jag tror inte att jag själv kommer att spela. Det skulle givetvis vara roligt men samtidigt har jag byggt upp något nu som jag måste fortsätta på. Det är för tidigt att spela, säger han.

Trots det hoppas och tror ”Daja” att publiken hittar till Wiklöf Holding Arena ikväll.

– Jo, jag har hört av intresset är ganska stort, säger han och tillägger att han hoppas att

publiken lyckas med att skapa stämning under matchen.

Djurgårdens IF anländer på fredag morgon till Åland och tränar ett lätt pass på dagen innan matchen mot IFK Mariehamn. Laget spelar under sin resa två matcher, den andra i Tammerfors på måndag mot Tampere United. På söndag står två träningspass på programmet. Det är ingen slump att Djurgården möter just IFK Mariehamn och Tampere United. Kopplingen till IFK Mariehamn är givetvis ”Daja” medan Djurgårdens mittback Toni Kuivasto är hemma från Tammerfors. Djurgårdens huvudtränare Sig-

gi Jónsson uppger att laget förväntar sig bra matcher och fina träningar på sin resa som dock även har andra syften.

– Det är bra för moralen att resa iväg så här. Det svetsar samman truppen, säger Jónsson.

– Det handlar om taktiken också. Att köra in den igen inför omstarten av allsvenskan, tillägger han.

Förutom den fotbollsmässiga biten hoppas Jónsson att laget också skall få tid med lite annat, såsom att ”Daja” visar dem något av Åland.

– Det hoppas jag att han gör. Det är en fin och trevlig kille. Han har haft en tuff säsong men

nu är det inte länge tills vi ser honom i allsvenskan igen, i full form, säger Jónsson.

Dagens publik behöver inte frukta, eller hoppas på, att det är ett reservbetonat Djurgårdslag som springer in på Wiklöf Holding Arena. Alla spelare, även de skadade, finns med på resan och det är full satsning som gäller i matchen mot IFK.

– Vi kör med starkaste laget, säger Jónsson.

Matchen spelas ikväll klockan 20.00 på Wiklöf Holding Arena.

MARTIN PORTIN
martin.portin@nyan.ax
tfn 528 462

Sejer för Eriksson på Slottsbanan

GOLF. Lukas Eriksson nådde sitt mål och vann Finnair Junior Tour-tävlingen på Slottsbanan i Kastelholm. I flickornas tävling kom Jenny Häggblom trea.

Det krävdes sarspel för att Lukas Eriksson skulle kunna krönas till segrare i pojkklassen när Finnair Junior Tours andra deltävling avgjordes på Slottsbanan. På det 18:e och sista hålet vacklade Eriksson något och slog en bogey men när det väl var dags för att gå man mot man **Tuomas Salminen** var Eriksson starkast.

– Jag puttade fruktans-

värt dåligt idag men slog bra så jag inte riktigt nöjd med tävlingen, säger Eriksson efteråt.

– Men i sarspelet spelade jag bra, tillägger han.

Målsättningen för Eriksson var att vinna tävlingen och med tanke på det är han givetvis nöjd.

– Men jag hade räknat med att de skulle ha krävts bättre resultat för att vinna, säger Eriksson som slutade på sammanlagt ett över par.

Nu väntar en tävlingsfri period som sträcker sig fram till midsommar för Eriksson.

– Det var skönt att få en seger nu så att man orkar

träna under den lediga tiden, summerar Eriksson.

Svängigt för Häggblom

För Jenny Häggblom blev det med tanke på placeringen en svängig tävling i torsdags. Häggblom flöt under dagen fram och tillbaka mellan platserna två och sex för att slutligen placera sig på en delad tredjeplats, endast ett slag efter täten. Häggbloms slutgiltiga resultat blev sju slag över par, ett resultat som enligt Häggblom kunde ha varit lägre.

– Det skulle kunna vara bättre. Jag gjorde en del dåliga beslut och det kostade. Jag kunde ha legat nere

kring par, säger hon.

Häggblom är ändå nöjd med tävlingen där hon hamnade blott ett slag från sarspel. Den för sarspelet nödvändiga putten gick dessvärre inte i.

– Det var nog den svåraste putten på den greenen, säger Häggblom som har uppskattat att spela på hemmaplan.

– Det var kul. Visst känner man lite press men jag försökte tränga undan den med andra tankar och det lyckades bra, säger Häggblom.

MARTIN PORTIN
martin.portin@nyan.ax
tfn 528 462

I gott slag. Lukas Eriksson vann över den finländska junior- eliten i Finnair Junior Tours andra deltävling.

Arkivfoto: FREDRIK TÖRNROOS

Många landslagsminuter för Appel

■**FOTBOLL.** IFK Mariehamns Fredrik Appel fick mycket speltid i U17-landslaget dubbelmöte med Estland.

I den första matchen, som spelades i måndags, spelade Appel hela matchen när Finland vann med 5–0. I den andra matchen, som avgjordes i onsdags, blev Appel inbytt redan i den 32:a minuten i en match som slutade 4–1 till Finland. Matcherna spelades i Eura respektive Raumo. (mp)

Jansson åländsk cykelmästare

■**CYKLING.** Bo Jansson, Jomala IK, vann de åländska mästerskapen i cykling som i onsdags avgjordes genom ett 20 kilometer långt tempolopp. Med tiden 30 minuter och tolv sekunder slog Bo Jansson tvåan **Torvald Larsson**, IFK Mariehamn, med 46 sekunder. Trea kom **Christoffer Sandberg** medan **Lars Janlöv** och **Håkan Kullman** placerade sig fyra respektive femma. De tre sistnämnda representerar alla IFK Mariehamn. (mp)

Fotboll

Division IV

Lieto	8	6	1	1	22–13	19
TPK II	7	5	0	2	23–13	15
GPR FC	7	5	0	2	14– 7	15
FC Inter II	8	4	2	2	21–13	14
UPK	6	4	1	1	12–11	13
HIK	8	4	1	3	11–14	13
TuWe	9	3	1	5	19–18	10
FC RP-67	8	3	1	4	13–15	10
SIF	8	3	0	5	14–14	9
Ponteva	8	2	2	4	13–22	8
MynPa	7	2	1	4	13–20	7
PIPS	8	2	1	5	10–18	7
KaaRe	8	1	1	6	8–15	4

Sport på gång

FREDAG

Fotboll
WHA
Träningsmatch: 20.00 IFK Mariehamn-Djurgårdens IF

Hästsport
Ålandstravet
Trav: 16.00 V-5 Mariehamn med bland annat Paf-loppet.

LÖRDAG

Fotboll
Jomala konstgräsplan: 14:30 Invigning. 16.00 Jomala IK-Nagu IF.
Rangsbystadion: 15.00 IF Fram-Blidö/Roslagens IF
Markusböle: 17.00 IFFK-Ekenäs IF.
Sportkila: 18.00 SIF-FC Inter II.

Golf
Slottsbanan och Kungsbanan: 12.00 Sportcenter Open, slagtävling.

SÖNDAG

Fotboll
WHA: 19:00 Alandia Cup, invigning, paradmarsch från torget med start 18:30. 20:00 Åland United-HJK.
Backeberg, Ytternäs sportfält, Vikingavallen och WHA: 08.00 Alandia Cup.

Barck redo för Archipelago Raid

SEGLING. Snart är det dags. För utmaningen som Jonathan Barck och Ronny Haals har förberett sig för de senaste månaderna. Idag finns de två åländska seglarna på startlinjen när årets upplaga av Archipelago Raid inleds.

– Det har varit lite hektiskt den senaste tiden, säger Jonathan Barck tre dagar innan starten på Archipelago Raid.

Och då är det ändå hans lagkamrat i ÅBIT, Ronny Haals, som stått för den största delen av förberedelserna inför extremseglingstävlingen.

– Vi har lagt upp projektet på det sättet att Ronny har haft huvudansvaret, förklarar Barck som anser att laget är beredda på den utmaning som väntar dem.

Såväl fysiskt som mentalt har det den senaste tiden handlat om att se till att man är utvilad när tävlingen väl börjar. För när tävlingen har kommit igång finns det varken mycket tid för sömn eller för annan vila.

– Man äter ordentligt, lägger sig i tid och de senaste två veckorna har jag hållit upp med styrketräningen, förklarar Barck hur han har gått tillväga.

Till förberedelserna har också hört att hålla koll på vilket väder seglarna kan förvänta sig under deras färd genom Stockholms, Ålands och Åbolands skärgård.

– Vindmässigt ser det ut som om det kommer att blåsa en del men inte för mycket. Det är bra. För vi vill inte bli tvungna att paddla, trots att vi har köpt nya paddlar. Är det något vi inte vill råka ut för så är det att bli tvungna att paddla en massa, säger Barck med betoning på de sista meningarna.

Styrkor och svagheter

En annan sak som de två ålänningarna inte vill råka utför är att gå så hårt på grund att båten förstörs. För att minimera packningen ger sig laget in i tävlingen utan extra centerbord vilket givetvis ökar deras sårbarhet. De torrsäckar som kommer att finnas ombord på båten under tävlingen kom-

Samarbete. – Vi är båda flexibla, säger Jonathan Barck om samarbetet ombord på båten.

mer i huvudsak att innehålla säkerhetsutrustning och energirik mat och dricka.

När Nya Åland träffade Barck och Haals i vintras uppgav de båda att målet med tävlingen det här året är att ta sig i mål. Denna målsättning har inte förändrats under våren.

– Det är målet. Det är många som avbryter så helt klart är målet att ta sig runt, säger Barck.

Jämfört med sina mottävlare hittar Barck såväl styrkor som svagheter i det egna laget.

– Vår styrka är nog kännedomen om de lokala vattnen kring Åland men även om Stockholms och Åbos skärgård, säger han.

Till svagheter räknar Barck det faktum att Barck och Haals har ringa erfarenhet av att tillsammans segla den F18-båt som man använder i tävlingen.

– Det finns motståndare som har seglat de här båtarna i tio år. Det är timmar i båten som avgör hur bra man blir, säger Barck.

Satsning även nästa år

Om allt går som det är tänkt blir årets deltagande i Archipelago Raid ingen engångsföreteelse för lag ÅBIT.

– Vi har tänkt köra 2009 också. Med tanke på det är det här året något av ett testår, säger Barck.

Frågan om varför Barck och Haals deltar i tävlingen som är

I makligt tempo. Så här lugnt lär Jonathan Barck, i förgrunden, och Ronny Haals inte kunna ta det på sin båt när tävlingen väl kör igång. Foto: PRIVAT

allt annat än en behaglig resa får Barck att tänka efter.

– Det är en bra fråga. Det handlar om att hitta gränserna för sig själv inom seglingen. Man blir en erfarenhet rikare. Det är en jåkla rolig grej, säger han men tillägger att om man frågade Haals så skulle

man mycket väl kunna få ett helt annat svar.

Finns det någon risk för att det kommer att förekomma några hårda ord er två emellan under seglingen?

– Det finns det nog säkert. Det har det blivit redan.

Det hör till, säger Barck med ett skratt.

– Man reagerar så när man är trött och helst av allt bara vill åka hem, tillägger han.

MARTIN PORTIN
martin.portin@nyan.ax
tfn 528 462

Sportens kom ihåg

■ **IF Åland-orientering:** Bussen till Jukola avgår 02.00 natten till lördag (14 juni) från Williams Buss garage i Jomala via Strandnäs till Långnäs. Samling senast 01.50.

■ **JIK-volley:** Nu finns det nya träningsdräkter att prova på Sportcenter. För juniorer är det bara jumper som ska provas. Sista dag är 14 juni.

■ **ÅID/Cykel:** Skarpnåtötempo 28 km, onsdag 18 juni. Start kl. 19.00, parkeringen vid Hammarvallen, Hammarland.

■ **ÅID/LIF-Friidrott:** Ungdomsserien i friidrott, omg. 3, onsdag 18 juni kl. 18.30, i Bengtsböle, Lemland. Anmälan tävlingsplatsen senast kl. 18.00. Klasser och grenar: P/F 9 40 m, höjd. P/F 11 60 m häck, spjut. P/F 13 60 m häck, tresteg. P 15 100 m häck, höjd. F15 80 m häck, höjd.

■ **ÅID-orientering:** Orienteringsläger lördag-söndag juni

2008, vid Vikingahallen, Jomala. Anmälningar till ÅID:s kansli senast tisdag, tel 19170, 23190. Mera info på hemsidan.

■ **ÅID Orientering:** Anmälan till ÅM Sprint/HippoCup II onsdagen den 18 juni vid Nabben (första start 19:00) senast fredag 13 juni till ÅID:S kansliet tel. 19170.

■ **ÅID-orientering:** OL-cup 3 ti. 24. juni vid Degerby skola i

Föglö. Färja från Svinö kl. 17.45. Anmälan till ÅIDs kansli tel. 19170 senast ons. den 18. juni

■ **ÅID-simning:** Säsongens sista månadstävling går på lördag, 14 juni. Insim kl. 10.00, tävling 11.00. Alla simmare och funktionärer är välkomna.

■ **Ålandscupen/fotboll:** 18.30 på WHA tisdagen den 17:e. Inträde 4 euro. Under 18 gratis.

Skytningen akilleshäl. De 38 vandrarna från Borgå Akilles har trivts på sin vandring längs Sadelinleden men uppger att skytningen kunde förbättras. I förgrunden Hans Högström, Viola Skogster och Tom Mellin. Foto: ERKKI SANTAMALA

”Ni har kortare kilometer här på Åland”

■**FRILUFTSLIV.** 38 vandrare från konditionssektionen i Borgå Akilles förlade i år sin årliga vandringsresa till Åland. Gruppen vandrade mellan tisdag och torsdag längs Sadelinleden.

– De är gamla erfarenheter från Åland som har avgjort, säger **Viola Skogster**, en av gruppledarna, om valet av Åland för gruppens årliga vandring.

Skogster menar att Sadelinle-

den visat sig vara längre än de 60 kilometer man hade förväntat sig.

– Ni har kortare kilometer här på Åland, säger hon.

Gruppen från Borgå Akilles har under de tre dagarna vandrat 61 kilometer relativt jämt fördelade mellan dagarna. Skogster uppger att gruppen har trivts på sin resa men önskar att skyltning på Sadelinleden skulle vara lite bättre. (mp)

hälsar alla välkomna till

invigningen av den nya konstgräsplanen

intill Vikingahallen

lördag 14 juni kl. 14.30

Hallå där

Hallå där Kiki Alberius-Forsman som skrivit Nyans sommarbilaga.

Vad finns i år i Öar och skär?

– Jo, jag har hittat på en rolig grej; 100 platser på Åland du måste se innan du dör. Det är ett lekfullt sätt att locka ålänningar att se mer av sin hembygd, kanske stanna hemma på Åland på semestern och fara runt och se sig omkring. Och samtidigt ett lekfullt sätt att visa upp Åland för besökare. Vid varje presenterad plats finns en tom ruta. Där kan läsaren bocka av och sedan kolla av hur många platser han eller hon sett. Över 75 borde vara ett krav för hembygdsrätt. Tycker jag.

I fjol blev ju bilagan ”Öar och skär från A till Ö” en succé. Varför nu 100 platser?

– Varför inte? Det är en jämn och bra siffra. Och det är i år inte bara öar utan just platser. Men visst. Det finns mycket mer att se. Jag har valt de allra mest självklara ställena som Kastelholm och Mariebad och så lite annorlunda tips därtill, som Ålands sista telefonkiosk i Lumparland Klemetsby.

Kom du ihåg skärgården?

– Självklart! Principen har varit att hitta sex platser i varje kommun, det bli 96, och de 4 återstående har gått till Mariehamn. Översikten gör vi sedan från väster till öster.

Hur väljs öarna?
– Det är fotograf Erkki Santamala som har absolut koll på skärgården. Han besitter stor kunskap om området tack vare arbetet med boken ”Vikingarnas Kalandfarled”, som han producerat före sin tid på Nyan, tillsammans med författaren Sakari Hinneri.

Måste man ha egen båt?
– Nej. Då blir det överkurs. Man kan göra som vi när vi är på reportageresa; anlita båt-taxi. Det är en möjlighet som utnyttjas för lite, tycker jag. Till den kostnad som en egen båt går på, får man otroligt mycket chartrade båtturer. Är man ett helt gäng som delar på kostnader blir det blir inte några dyra resor.

Är det en tävling detta att se alla 100 platser-na?

– Nej, nej. Men om någon annan än vi har bevistat samtliga dessa 100 platser vore det ju roligt om de hörde av sig.

Bilagan trycks i 20.000 exemplar. Den delas ut till samtliga hushåll på Åland och ska också finnas tillgänglig i butiker och på serviceställen för besökare. (ab)

Att träna på inför de 100 platserna i Öar och Skär:

Litet lexikon för platser

Vet du var du är? Vad heter det egentligen?

Ord som benämner natur och landskap används alltmör sällan när vi blir fler och fler bor i städer. Här några ord vi slagit upp.

Brant – starkt sluttande sida av markformation.

Bukt – bred mjukt rundad inskärning i kust samt området omkring.

Bygd – bebyggt område i landsorten som traditionellt utgör en enhet av till exempel historiskt, geografiskt eller ekonomiska skäl.

Däld – liten dal, litterärt.

Flada – en relativt liten sjö som via en kanal hör ihop med havet (enligt Wikipedia). Enligt ålänningar är en flada en grund vik med stillastående vatten, ofta stenrik.

Glänta – mindre öppen plats i skogen.

Hage – inhägnad betesmark som inte bearbetas utan har naturlig karaktär.

Holme – liten ö, vanligen obebodd.

Hygge, kalhygge – helt avverkat skogsområde, även skogsområde som håller på att avverkas.

Impediment – mark som är olämplig för skogs- eller jordbruk, till exempel berghällar, kärr, fjäll. Begreppet används också i vidare betydelse inom stadsplanering och arkitektur för mark som blivit över efter

exploatering. (Wikipedia)
Kleva – bergsklyfta, även om brant och trång bergsstig.

Lycka – mindre åker eller äng vanligen inhägnad och omgiven av skog.

Nor – trångt sund, vanligt i ortsnamn (ofta i korsord).

Sankmark – område i naturen som ligger lågt och fuktigt.

Skogsbryn – område i utkan-ten av större skog som gränsar till öppen terräng.

Skär – mycket liten ö i skärgård, vanligen helt bestående av sten.

Skärgård – samling (klippi-ga) öar och skär med mellanliggande vatten utanför kust.

Sund – relativt smal vatten-passage som förbinder två större vatten på samma nivå.

Teg – avgränsad jordremsa vid plöjning, även litet åker-stycke.

Vall – långsträckt sluttande upphöjning på marken van-ligen bestående av jord eller grus.

Vik – inskärning av öppet vat-ten in i land, vanligen förhål-landevis lång och smal.

Åkerlapp – liten åker ofta av mindre god kvalitet.

Äng – markområde som hu-vudsakligen är bevuxet med friskt tätt gräs och örter men knappast med träd.

Ö – landområde som på alla sidor omges av vatten, mest om ej alltför litet område: dock ej kontinent.

Alla platser har ett namn. Fyrön Sälkärs alla platser, bergsformationen som kallades Domkyrkan, platsen där tallen stod, platsen för dansberget. Allt finns med i fyrvaktarsonen Bengt Hägers skiss. Ur boken ”Sälkärs”. Sälkärs är en av de 100 platser man måste se.

Läs och lär mer

Lästips inför sommaren:

- ”På Åländska vägar till lands och till sjöss” av Valdemar Nyman.
- ”Sälkärs” av Bengt Häger.
- ”Skyddad natur på Åland - ett arv att värna” av Håkan Kulves.
- ”Strandhugg på Åland” av Anders Hägerstrand.
- ”Upptäck Åland”, turist- och cykelguide med kartor, Nya förlaget, Mariehamn, finns även på finska.
- I telefonkatalogen får man numera en översikt över vandringsleder och cykelleder- och färjor.

Källa, där ej annat anges:
Norstedts svenska ordbok

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

MIDSOMMAR

Midsommartid är grilltid

– välkommen ombord och handla allt gott till midsommarfirandet!

Hamburgerbiff 100 % nötkött, 400 g, 4 st.....EUR **1,95** SEK **18,00**

XL Hamburgerbröd 90 g, 4-packEUR **1,60** SEK **14,70**

Grillade kycklingspett 300 g, med Soya, Chili el. Satay/st
.....EUR **3,60** SEK **33,10**

Scampispett 320 g, 4 st.....EUR **4,10** SEK **37,70**

Oxytterfilé helputsad i bit, brasiliansk/kgEUR **9,90** SEK **91,10**

VIKING LINE

www.vikingline.ax

OBS! Det händer

FREDAG 13.6

NÖJE

■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Soundway.
 ■ ■ Parks bar kl 22.00. Jonas Ericson.
 ■ ■ Dinos bar kl 22.00. Made in Thailand.

TEATER

■ ■ Lemland Pellas kl 19.00. "Kanelboden". En komedi skriven av Mirjam Öhberg, regi Kent Ekstedt.

TIVOLI

■ ■ Östra utfarten kl 12.00-21.00. Tivoli.

LÖRDAG 14.6

DANS

■ ■ Arkipelag restaurangen kl 22.00. Högtryck.

INVIGNING

■ ■ Föglö museet kl 14.00. Invigning av sommarens utställning "Kvinnor själv – kvinnor i förvärv". Invigningstalare: Katrin Sjögren. Musik och sång: Julia Johansson och Ida Kronholm.

LOPPIS

■ ■ Kökar Estholm kl 13.00. Loppis.

NÖJE

■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Soundway.
 ■ ■ Parks bar kl 22.00. Jalle Laine.
 ■ ■ Dinos bar kl 22.00. Made in Thailand.

POSTRODDEN

■ ■ Eckerö Storby kl 10.00. 35:e Postrodden.
 ■ ■ Eckerö post & tullhus kl 8.00-11.00. Specialstämpling inför Postrodden.

TIVOLI

■ ■ Östra utfarten kl 12.00-21.00. Tivoli.

TEATER

■ ■ Lemland Pellas kl 19.00. "Kanelboden". En komedi skriven av Mirjam Öhberg, regi Kent Ekstedt.

UTFLYKT

■ ■ Märkets fyr kl 9.00. Avgång från båtuset invid Käringsundsbyn. Reservation för att avgångstid och dag kan variera beroende på väderförhållanden. Bokning alla dagar kl 12-18, 0400 520 944.
 ■ ■ Björkörs naturreservat kl 12.00-16.00. Guidad rundtur. Kontakta Kaj Porko 0457 361 3650.

VANDRING

■ ■ Sund Hulta midsommarstång kl 15.00. Blomstervandring i Hulta. Botaniska vandringar med Eeva och Carl-Adam Haeggström.

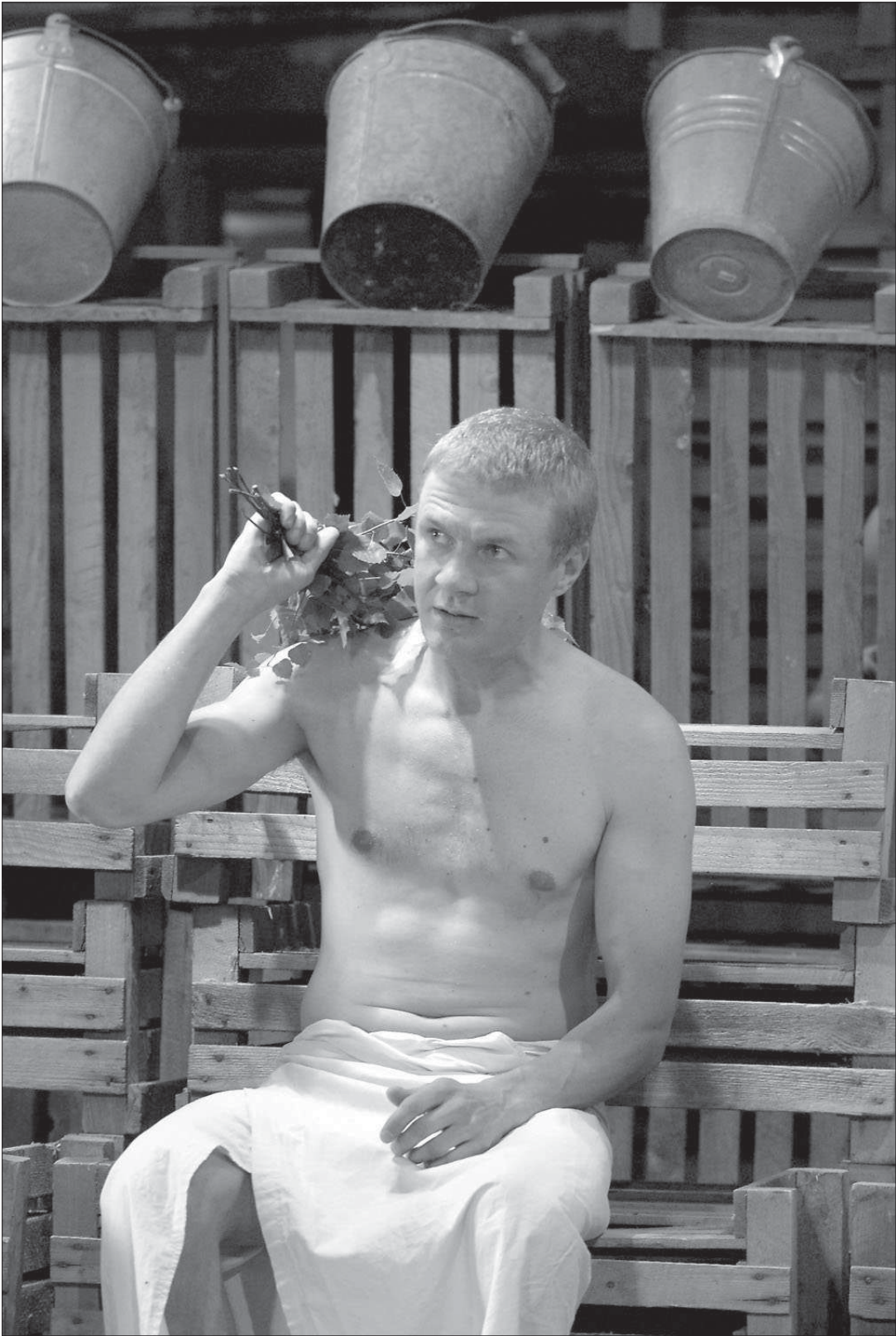
VERNISSAGE

■ ■ Kakehallen kl 14.00-16.00. Taira Tiger visar målningar.

SEVÄRT

MARIEHAMN

■ ■ Galleri Fäktargubben, Storgatan 14. Jouni Lahdenperä visar segel- och reparbeten. Pågår till 30 juni. Öppet måndag-fredag kl 12-17, lördag 10-14.
 ■ ■ Galleri Skarpans, Skarpansvägen 27. "Mitt Rödhamn" akvareller av Anette Gustafsson. Pågår till 28 juni. Öppet tisdag-fredag kl 11-17, tisdagar även 18-20, lördagar 11-14.

Bastuscen. Här sitter Krulle och väntar på att bodbiträdet Ellen ska råka komma in i bastun i Pellas Ladugårdsteater "Kanelboden". Foto:JONAS EDSVIK

■ ■ Köpmannamuseet Parkgatan.

Öppet för grupper enligt överenskommelse per tel 13 650.

■ ■ Mariehamns Galleriet, Mariepark Västerhamn.

Fotoutställningen "Det glömda Mariehamn" sammanställd av Cecilia Wickström. "Miniatyrstaden – Mariehamn på 1920-talet". Husen är i skala 1:100.

Öppet alla dagar kl 12-16 till 16.8. Midsommardagen 21.6 stängt.

■ ■ Medimar, Torggatan 10. Anita Nurminen visar bland annat skärgårdsvyer och andra naturbilder. Pågår till 31 juli.

■ ■ Självstyrelsegården Landskapsarkivet.

Dokumentutställningar. Öppet måndagar-onsdagar kl 9-16, torsdagar 9-20, fredagar 9-15.

■ ■ Sjökvarteret Österhamn.

Båt och skeppsbyggeri. Museum, hantverk, skuthamn. Öppet dagligen 15 juni-15 augusti, kl 10-18.

■ ■ Ålandstrafikens väntsal.

Liten busshistorisk utställning samt busshistoriska tidningar från de nordiska länderna att bläddra i.

Öppet måndag-fredag kl 9-17.

■ ■ Ålands emigrantinstitut Norra Esplanadgatan 5.

Utställning om personliga emigrantupplevelser i Amerika. Databassökning. Öppet vardagar kl 12-16.

■ ■ Ålands museum och Ålands konstmuseum.

"Vi blefvo ryssar. Kriget 1808-1809 på Åland". Pågår till 24 augusti.

"Källskär". Konstnärerna Barbro Eriksson, Åland, Anders Wallin, Sverige och Pekka Jylhä, Finland. Pågår till 7 september.

I entrégalleriet visas de tre vinnande bidragen i utsmyckningstävlingen för Alandica kultur & kongress, konstnärerna Satu Kiljunen, Rita Jokiranta samt Keathy Ericsson-Jourdan och formgivaren Christophe Jourdan. Pågår till 31 augusti

Öppettider: Juni: alla dagar kl 10-17.

■ ■ Ålands sjöfartsmuseum.

"Hajar du? Sanningen om havets jägare". Pågår till 14 september.

Öppet alla dagar kl 9-17.

■ ■ Skärgårdsmuseet i Lappo.

Allmogebåtar, fiskeredskap och en permanent fotoutställning. Öppet enligt överenskommelse. Tel 56 689/0457 385 86 59.

■ ■ Ålandsbanken.

Therese Husell visar teckningar. Pågår till slutet av juni.

Öppet må-fre 9.30-16.15. Onsdag stängt.

■ ■ Skärgårdsmuseet i Lappo.

Allmogebåtar, fiskeredskap och en permanent fotoutställning. Öppet enligt överenskommelse. Tel 56 689/0457 385 86 59.

■ ■ Ålandsbanken.

Therese Husell visar teckningar. Pågår till slutet av juni.

Öppet må-fre 9.30-16.15. Onsdag stängt.

■ ■ Skärgårdsmuseet i Lappo.

Allmogebåtar, fiskeredskap och en permanent fotoutställning. Öppet enligt överenskommelse. Tel 56 689/0457 385 86 59.

■ ■ Ålandsbanken.

Therese Husell visar teckningar. Pågår till slutet av juni.

Öppet må-fre 9.30-16.15. Onsdag stängt.

paranta visar och säljer konst. "Trämotorer finns dom" Tore Jansson visar sina svarvade trämotorer.

Barnaktiviteter: Tenngjutning och pärlutgrävning.

Nyhet i shopen: "Sjöbloms" fiskolja. Utmärkt för behandling av trallar och verandor.

Öppet varje dag kl 10-17, till 15 september.

FINSTRÖM

■ ■ Finström bibliotek (i Källboskolan).

Gunnar Jansson visar sina träsniderier. Pågår till 30 juni.

Öppet måndag-torsdag kl 12-20.

■ ■ von Knorringmuseet.

Öppet 15 juni-10 augusti, tisdag-söndag kl 12-16, onsdagar även kl 18-20.

■ ■ von Knorringmuseet.

Öppet 15 juni-10 augusti, tisdag-söndag kl 12-16, onsdagar även kl 18-20.

FÖGLÖ

■ ■ Föglö bibliotek.

Akvareller och oljemålningar av Jonas Wilén. Pågår till 31 augusti.

Öppet måndagar kl 10-13 och kl 16-19, onsdagar 10-13 och torsdagar kl 18-21.

■ ■ Föglö museet.

"Kvinnor själv- kvinnor i förvärv". Pågår till 10 augusti.

Öppet 14 juni-10 augusti, tisdag-söndag kl 10-13 och 13.30-17. Midsommarafon och midsommardagen stängt.

■ ■ Turistinformationen.

Sommarutställning med Anna Sundblom, som arbetar i järn och keramikern Judy Kuitinen. Pågår från mitten av juni till mitten av augusti.

■ ■ Ålandsbanken.

Lisbeth Fellman ställer ut arbeten i trä och Anny Eriksson visar tavlor i akryl och olja. Pågår juni-augusti.

Öppet måndag, tisdag, torsdag och fredag kl 9.00-16.15.

GETA

■ ■ Geta bibliotek.

Utställning av Simon Österlunds naturfoton. Pågår hela sommaren.

Öppet tisdagar kl 12-15 och torsdagar kl 18-21.

■ ■ Kulturavsvstugan.

Olofsnäs. 1800-tals torpstuga, visning av hantverk. Öppet söndag kl 12-16 till 31 augusti.

■ ■ Linastugan i Finnö.

Besök enligt överenskommelse per tel 49 694 eller 040 730 1499/Inga Snellman.

■ ■ Soltuna.

Trollstigen, en självberättande stig för barn. Kan besökas när som helst.

■ ■ Södra galleriet.

Konstnärernas återanvändningsstolar. Konstutställning & Workshops. Pågår till 7 september.

Öppet dagligen kl 9-16

■ ■ Södra galleriet.

Konstnärernas återanvändningsstolar. Konstutställning & Workshops. Pågår till 7 september.

Öppet dagligen kl 10-15.

■ ■ Galleri café Lugn & Ro.

Maria Stefansdotter, grafik. Pågår till 28 juni.

■ ■ Postrotemuseet.

Öppet 1 juni-15 augusti, tisdag-söndag kl 10-15.

■ ■ Ålands jakt- och fiskemuseum.

Ett specialmuseum inom jakt och fiske. Över 2.000 föremål som berättar om ålänningarnas jakt och fisketraditioner.

Informativa utställningar som passar mycket bra även för skol och lekskolegrupper. Specialguidning kan ordnas.

Årets sommarutställningar: "Längs stränderna" Leena Sar-

■ ■ Kungsö batteriberg.

Kan besökas när som helst.

■ ■ Önningebymuseet.

Friluftsmåleri kring sekelskiftet 1900 samt Victor Westerholm Tecknaren. I stenladugården målningar av Mauritz Karström.

Utställningarna pågår hela sommaren.

Öppet 10 juni-15 augusti, tis-

dag-fredag kl 11-16.

■ ■ Sjöbloms emigrant- och torpasmuseum, Önningeby.

Utställning kring museet, torpare och emigration.

Öppet 10 juni-15 augusti, tisdag-fredag kl 11-16.

KUMLINGE

■ ■ Sjölundens gårdsmuseum.

Gammal ladugård med föremål som använts på gården.

Öppet 15 juni-1 augusti, måndag-fredag kl 14-16.

■ ■ Museigården Hermas.

Den sista helt bevarade gårdsgruppen av ålderdomlig karaktär i den åländska skärgården.

Öppet juni-augusti måndag-fredag kl 11-17.

KÖKAR

■ ■ Kökar hembygdsmuseum.

Bruksföremål, fotoutställning och båtmuseum. Öppet 15 juni-15 augusti dagligen kl 12-17.

■ ■ Klosterkällaren, Franciscuskapellet.

Fornlämningarna på Hamnö är de mest spännande som finns i den åländska skärgården.

■ ■ Klosterkällaren, Franciscuskapellet.

Fornlämningarna på Hamnö är de mest spännande som finns i den åländska skärgården.

LEMLAND

■ ■ Lemböte kapellruin.

Från 1200-talet, ligger invid ett av Ålands största forngravfält. Kan besökas när som helst.

■ ■ Nåtö naturreservat.

Nåtö naturstig öppen till 6 december.

■ ■ Nåtö naturreservat.

Nåtö naturstig öppen till 6 december.

SALTVIK

■ ■ Borgboda fornminnesområde med Idas stuga.

Öppet alla dagar. Vandringsled genom området.

SUND

■ ■ Sunds bibliotek.

Vackra tillbringare/mjölkkannor i olika modeller. Pågår till midsommar.

Medis kurs i vävning, tiffany och keramik. Pågår till midsommar.

Sunds midsommarkronor. Sunds folkdräkt.

Öppet måndag och torsdag kl 17.30-20.30, tisdag 10-16.

■ ■ Bomarsunds fästningsområde.

Tsar-Rysslands fästningsområde. Kan besökas när som helst.

■ ■ Bomarsundsmuseet Lotsstugan.

En liten utställning som beskriver fästningens historia.

Öppet i juni: måndag-fredag kl 10-16. Juli dagligen kl 10-16.

■ ■ Jan Karlsgården och Vita Björn.

Friluftsmuseum och fängelsemuseum. Öppet dagligen kl 10-17.

■ ■ Kastelholms slott.

Öppet dagligen kl 10-17.

■ ■ Prästö stugor och camping.

Utställning av Rea Aalto, olja och akvareller. Pågår hela sommaren.

■ ■ Ålands fotografiska museum.

En utställning över kamerans historia.

Öppet 3 juni-31 augusti tisdagar och söndagar kl 11-17, onsdagar kl 11-20.

VÅRDÖ

■ ■ Simskåla Anni Blomqvists hem.

Förevisas enligt överenskommelse med Ann-Gerd Steinby, tel 0457-313 58 33.

► KÖPES

HUS eller LÄGENHET

önskas hyra eller köpa i Mariehamn av 5-personers familj.

Svar till Nya Åland "Hus i Mariehamn"

► LEDIGA PLATSER

OPTINOVA AB är ett världsledande åländsk företag specialiserat på tillverkning av plastkomponenter för medicinska tillämpningar. Vi är idag ca 140 personer anställda.

"Vi snackar inte slang, vi gör slang"

Optinova Ab, som är ett världsledande företag inom tillverkning av slang för medicinska industrin, söker en:

EKONOMICHEF

Du bör ha utbildning inom ekonomi och några års arbetslivserfarenhet inom området.

Arbetspråket är svenska men vi förväntar oss även goda kunskaper i engelska.

För information om tjänsten kontakta VD Björn Kalm eller personalchef Per Lycke, telefon 32 900.

Din ansökan med bifogat CV vill vi ha **senast den 23 juni 2008**. Tillträde till tjänsten enligt överenskommelse.

Ansökan sänds till Personalchef Per Lycke, Industrivägen 5, 22410 Godby, Åland.

Mer information om Optinova hittar du på www.optinova.com

OPTINOVA AB

Industrivägen 5, AX-22410 Godby, Åland
E-post: arbete@optinova.fi hemsida: www.optinova.com

► LEDIGA PLATSER

Nya Åland är morgontidningen på Åland och utkommer 6 dagar i veckan med lokala nyheter, engagerade insändare och annonser. Varje torsdag utkommer bilagan VeckansTV. Under året får prenumeranterna dessutom ett flertal inspirerande specialbilagor på olika teman. Nya Åland har en av Ålands mest välbesökta hemsida nyan.ax där man även kan läsa hela tidningen i elektronisk form, komplett med alla nyhetsartiklar och annonser. Tidningen, som har 35 anställda, blev 2005 utnämnd till "Årets arbetsplats". Nya Ålands upplaga har sedan 2000 ökat med 15% och ligger nu på 7 285 ex.

På Nya Ålands annonsavdelning är kunden i fokus. Det ställer krav på oss att alltid vara kreativa och göra annonser som effektivt förmedlar våra kunders budskap. Vi jobbar på en morgontidning vilket innebär att vi varje dag har en ny deadline att passa vilket är stimulerande men även stundtals innebär en hel del stress.

För att fortsätta utvecklas och överträffa våra kunders förväntningar anställer vi nu en

ANNONSUTFORMARE

Tjänsten är ett vikariat med tillträde omgående. Din arbetsuppgift är att utforma säljande annonser såväl i tidningen som på hemsidan. Datorn, Adobe CS suite, Macromedia Flash och CorelDraw är dina arbetsverktyg. Du är flexibel och välkomnar nya utmaningar med ett glatt humör.

Uppgifter om tjänsten lämnas av May-Len Porko tel 528 474.

Din fritt formulerade ansökan vill vi ha **senast måndagen den 23 juni** per mejl eller post: "Annonsutformare"

Nya Åland
Stefan Norrgrann
Pb 21
22101 MARIEHAMN
Stefan.norrgrann@nyan.ax

nyan.ax

Nya Åland
☆☆☆

Annonsera i den tidning du själv läser!

DEBATT

Är Mise-systemet verkligen rättvist?

■ **Något** som verkar vara tabu att ta upp till diskussion, och har varit sedan starten, är ju faktiskt dom avgifter som MISE anser sig behöva ta ut av medlemmarna.

Det har varit åtskilligt med insändare angående detta och ifrågasatts hur det kan komma sig att det ska vara dessa höga avgifter, och inte någon skillnad på om hushållet har 1 eller 10 personer.

Harriet skrev i sin ledare 2 juni, att skrupelfria personer utnyttjar obemannade stationer. Man skulle kunna vända på steken, utnyttjar inte alla stora familjer dom som bara är 1 eller 2 personers hushåll som måste betala lika mycket?

Inte en enda bokstav om detta nämns i ledaren, därför undrar man om ämnet är tabulagt.

Har vi inte bättre journalister?

Många av våra politiker ver-

kar inte vara bättre. **Danne Sundmans** och **Barbro Sund-backs** påhopp på **Gunnar Jansson**, rätt eller orätt, men här tar man inte heller upp kärnfrågan till motståndet mot MISE. Avgifterna!

Bryr man sig inte, okunskap eller vad?

Sist men inte minst så har vi MISE själv!

Fredrik Karlsson har klart och tydligt visat att han inte är kompetent eller så döljer han något, när man konsekvent vägrar att svara på alla dom frågor som ställts så kan man ju inte tro annat. På deras vårstämman visas också att man klart struntar i den nog enskilt viktigaste frågan, "differentiering av renhållningsavgifter baserat på hushållens storlek". Styrelsens förslag till beslut blev, "Antecknas för kännedom".

Hela MISE liknar en parodi eller varför inte en rysare, man har nu lyckats få ett

domstolsutslag på att alla måste betala, togs ens frågan upp om rättvisa avgifter? Vad blir nästa steg, ska alla betala ett och samma belopp i skatt, vare sig man har låg pension eller tjänar 5.000 euro/mån???

Jag vill nu se att alla ansvariga, politiker och journalister svarar på detta:

- Tycker Ni att det är ett rättvist system med dagens avgifter?
- Tänker Ni göra något åt detta?

Här nedan kan alla se vad det skulle kosta om man bodde i Lemland:

- Avfallsavgifter
- 1 pers hushåll 80,00 euro
- 2 pers hushåll 132,00 euro
- 3 pers hushåll 155,00 euro
- 4 pers hushåll (eller fler) 181,00 €
- kompostrabatt för bostadshus - 20 procent

Skillnaden är märkbar!
Peter Lundmark

(Hoppas på svar, men inte speciellt hoppfull.)

Bästa Peter! Till först en ursäkt för att publiceringen dröjt.

Avgifterna är ingalunda tabu. Jag har sänt otaliga insändare om just detta till Mise för kommentar och jag kan inte påminna mig att svaret har uteblivit en enda gång.

Avgiften till Mise är en del av det vi betalar för avfallshanteringen. Dessutom betalar vi en entreprenör som tömmer tunnorna hemma på gården. Ju mer avfall, desto oftare tömning. Där kommer hushållets storlek fram. Men än så länge är proportionen mellan grundavgiften och kostnaden för soptransporterna fel. Min förhoppning är att grundavgiften kan sänkas när folk slutar sabotera. För avfallshantering måste vi ha.

Harriet

► ÖNSKAS HYRA

Sommarstuga vid vattnet

önskas hyra av barnfamilj för hela sommaren. Var som helst på fasta Åland/skärgården. Låg standard inget hinder.

Lisa Bergkvist
0457 342 45 94
mail: lisa@24.ax

Anders Sims
0457 342 82 28
mail: sims@webaid.se

► ÖVRIGT

PHOEBE FÖRSVUNNEN

Phoebe, långhårig sköldpaddsfärgad katt försvann från Gottby 7 juni. Kan vara på väg till västra Saltvik.

Har någon sett henne ring
JOURTELEFONEN
0457 3424 850
vardagar 19-21, samt helger 10-13
Läs mer om oss på
www.djurskydd.net

Nya Åland
☆☆☆

Messa Nyan!
0457-323 4444

► LEDIGA PLATSER

ÅLANDS YRKESSKOLA

lediganslår följande tjänster fr.o.m. 1 augusti 2008:

1. **Lektor**
i allmänna ämnen

Behörig för tjänst är den som har en för uppgiften lämplig högre högskoleexamen och inom denna eller fristående minst 55 studieveckors studier i ett till tjänsten hörande ämnen och minst 35 studieveckor i ett annat till tjänsten hörande ämne.

Lön är enligt gällande tjänstekollektivavtal, tjänsten är inplacerad i löneklass C 51, grundlön utan ålderstillägg enligt avtal 1.1.2008 är 1.989,29 Därtill ersättning för övertimmar och allmänt lönetillägg 120,-. Lönen kommer att justeras den 1.10.2008

2. **Städare**

Behörig för tjänst är den som har utbildning för städare eller genom arbetslivserfarenhet förvärvat kunskaper inom området.

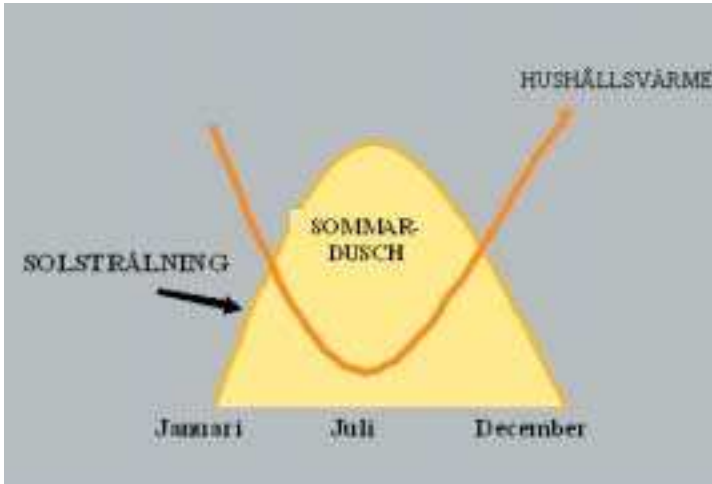
Lön är enligt gällande tjänstekollektivavtal, tjänsten är inplacerad i löneklass A 10, grundlön utan ålderstillägg enligt avtal 1.1.2008 är 1.462,02 Därtill allmänt lönetillägg 120,-. Lönen kommer att justeras den 1.10.2008

Tf rektor Lasse Selander lämnar upplysningar per telefon 018-532300.

Skriftlig ansökan märkt "tjänst" inlämnas **senast 27.6.2008 kl. 15.00** under adress Direktionen vid Ålands yrkesskola, PB 70, 22101 MARIEHAMN.

Mariehamn den 12 juni 2008

Direktionen

Hållbar dusch med solenergi

■ **Den moderna** människan, och särskilt tonåringen, är en duschande varelse. Konsekvenserna är renhet, men också åtföljande känslighet för naturligt förekommande partiklar, såsom damm, och allergier.

Varmvatten är energislukande året runt och våra värmesystem är dimensionerade för en kombination av hushållsvärme och varmvatten året runt, ofta beroende av fossila bränslen i något led av produktionen.

Ett normalt hustak på Åland solbestrålas av 5 gånger den energimängd huset behöver under ett år. Problemet är att solenergi varierar starkt under året (se illustration) och att energin är svår att lagra. I ett normalt hushåll kan solenergi täcka upp till 60 procent av årets varmvattenbehov, men på vinterhalvåret krävs komplement för hushållsvärme

Besöksnäringen och fritidsaktiviteterna på Åland innebär att "duscharna" är

ovanligt många under den tid på året när solenergin är som störst.

Räknas alla stuggäster, fotbollsspelare, friidrottare och annan sommarbefolkning är det fråga om energi för många ton varmvatten.

Hållbar utveckling kräver energibesparingar och minskade utsläpp. Med solfångare på uthyrningsstugor, campingplatser och idrottsanläggningar (se bild) är det möjligt att spara betydande uppvärmningskostnader och ta tillvara överflödet av solenergi.

Det finns typgodkända solfångare för självbygge. Det som behövs är att landskapsregeringen tar fram anvisningar, systemlösningar och godkända komponenter.

Med talkoarbete kan kostnaderna minimeras och vid behov finansieras solfångaren med lån och eventuellt energikonverteringsbidrag.

Olof Erland (lib)

TV-programmet

fredag 13 juni

7.00 Gomorron Sverige [65494145]

10.15–11.15 Hej hej sommar [7121226]

10.15 Hej hej sommar [9716232] **10.16** Planet Sketch [105639313] **10.30** Sune (R) [6394] **11.00–11.15** Seriestart: Värsta vinnerna [74787]

13.00 Rapport [46435]

13.05–14.05 Minnenas television (R) [1516481] Mago – ett liv i siden och vadmål.

16.15 Veronica Mars (R) [401232] Del 8 av 22.

17.00 Rapport [47874]

17.10 Gomorron Sverige [893145]

18.00 I trädgården med Camilla Plum [2413] Danskt trädgårdsmagasin från 2007. Del 5 av 8. Med sekatören i högsta hugg beger sig Camilla Plum ut i bärbuskarna. Även 15/6.

18.30 Plus sommar (R) [2394] Konsumentmagasin. Barnfamiljer testar och tipsar inför semestern. ”Plus” sommarturné går vidare till Stockholm och Gröna Lund. Programledare: Sverker Olofsson. Även 14/6.

19.00 Bolibompa [690]

19.00 Charlie och Lola [58955]

19.15 Dra mig baklänges (R) [1565232]

19.30 Hej hej sommar (R) [2787]

20.30 Rapport med A-ekonomi [145]

21.00 Tre kärlekar (R) [71416] Svensk dramaserie från 1991. Del 2 av 8. Överste Söderberg anstränger sig för att hitta någon levande anhörig till sin hustru Anna i Tyskland.

22.00 America's sweethearts [233329] **FILM** Amerikansk komedi från 2001. I-rollerna: Julia Roberts, Billy Crystal, Catherine Zeta-Jones. Regi: Joe Roth.

23.40 Grotresco (R) [9466110] Del 1 av 8. Portal till Göteborg.

0.10 Rapport [6846882]

0.20 Kulturnyheter (R) [3966375]

0.35 Eulogy [5243676] **FILM** Amerikansk komedi från 2004. En svart komedi som följer en familj i tre generationer, som samlas inför begravningen av sin patriark. I rollerna: Debra Winger, Ray Romano.

2.05–9.15 SVT24 [13052627]

10.30 24 direkt [44876042]

16.35 Sverige! [1555348]

17.20 Mark-Anthony Turnage (R) [4550923] Veckans konsert.

18.20 Nyhetstecken [7075955]

18.30 Oddasat [63416]

18.45 Uutiset [7608329] Finskspråkiga nyheter.

18.55 Sportnytt [6268416]

19.00 Rapport [73936]

19.10 Regionala nyheter [7650145]

19.15 Strömsö [109329] Finlandssvenskt livsstilsmagasin från 2007. Del 2 av 9. Kocken Paul Svensson lagar en kryddstark kyckling. I trädgården skapar Catharina Borg-Wilén olika rum – bokstavligt talat. Programledare: Lee Es-selström, Jocke Lax. Även 16/6 och 17/6.

19.45 Historien om kondomen [8973232] Dansk faktaserie från 2007. Kondomens historia sträcker sig över tusentals år.

19.55 Kyrktornsfyr [7536400] Norskt reportage från 2007. Domkyrkan i Fredrikstad fick sitt speciella kännetecken 1911. Det var nämligen det året som det installerades fyr i kyrktornet.

20.00 Kulturnyheter (R) [58435]

20.15 Regionala nyheter [1049400]

20.30 Lantz i P4 [1394]

21.00 Alberto Giacometti [55936] K special. Dokumentär om den schweiziske skulptören Alberto Giacometti. I arkivklipp ser vi honom jobba i atején.

22.00 Aktuellt [5787]

22.30 Musikybrån presenterar [4058] Musikeportage. Band som Nirvana, Soundgarden och Alice In Chains satte Seattle på kartan i början av nittiotalet.

23.00 Sportnytt [86329]

23.15 Regionala nyheter [4278077]

23.25 Reprisstart: Sleeper cell (R) [6043752] Del 1 av 10.

0.25 Parkinson (R) [2871004] Brittisk pratshow. Artister: Steve Tyrell, Take That. Gäster: Peter Kay, Ian McKellen.

1.10 The newsroom (R) [7536375]

1.35–2.00 The newsroom (R) [7527627]

7.30 Nanny [340394]

8.00 Alla älskar Raymond [116684]

8.25–9.25 Rachael Ray [6014139]

9.55 Desire [8992597]

10.50 Våra bästa år (R) [9622394]

11.40 Oprah Winfrey show (R) [3636058]

12.30 Rachael Ray [5489226]

13.25 Momento [1562972]

13.50 Våra bästa år [5686752]

14.40 Oprah Winfrey show [2870042]

15.35 Cityakuten [9068042]

16.30 Nanny [613232]

17.00 Project runway [382665]

17.55 Hell's Kitchen [8236503]

19.30 Scrubs [905110] Amerikansk komediserie från 2001. Del 13. JD bjuder ut Alex, fast han inte ens vet hur hon ser ut. När hon äntligen befrias från ultraljudsapparaten visar det sig att hon är otroligt vacker!

20.00 2 1/2 män [902023] Amerikansk komediserie från 2003. Del 23 av 24.

20.30 2 1/2 män [901394] Amerikansk komediserie från 2003. Del 24 av 24.

21.00 Singing bee [999684] Svenskt underhållningsprogram från 2008. Tävlände är Thomas Nilsson, Sophie Tjernbäck, Karl Sjösten, Anne-lie Svensson, Sofie Rosell och Sanna-Kaisa Saari.

22.00 French kiss [5263416] **FILM** Amerikansk komedi från 1995. När Kates fästman Charlie förälskar sig i en annan kvinna under en affärsresa till Paris ser hon ingen annan utväg än att bege sig dit. I rollerna: Meg Ryan, Kevin Kline, Timothy Hutton. Regi: Lawrence Kasdan.

0.05 Burn notice [9890207]

1.00 Rocky V [4007917] **FILM** Amerikansk action från 1990. I-rollerna: Sylvester Stallone, Talia Shire.

2.55 Body and soul [64523545] **FILM** Amerikansk drama från 1999. I-rollerna: Rod Steiger, Jennifer Beals.

4.40–6.00 Flyttfråglar [4485202] Fransk dokumentär från 2001.

6.50 Nyhetsmorgon [31049042]

11.00 Nannyn ser dig! [249706]

12.00 Tillbaka till Aidensfield [276145]

12.55 Hem till gården [466706]

13.20 Hem till gården [9690348]

13.55 Nyheterna [2130706]

14.00 Trav: Dagens rätt [487145]

14.25 Hundjobb (R) [846329]

14.55 Doktorn kan komma (R) [2962077]

15.50 Nyheterna [8325313]

15.55 Advokaterna (R) [9159348]

16.50 Hope & Faith (R) [3343503] Del 16 av 25.

17.15 Hope & Faith (R) [224413] Del 17. Efter att ha skadat Charleys cab går Hope och Faith med på att gå på skolbal med mekanikerna för att få bilen lagad tidigare. Även 7/7.

17.45 Lokala nyheter [3243597]

17.50 Lokalt väder [7010348]

18.00 Studio: Fotbolls-EM [440874] Sportmagasin.

18.50 Fotbolls-EM [66819508] Grupp C. Italien–Rumänien.

21.00 Studio: Fotbolls-EM [431145]

21.05 Nyheterna [7302416]

21.15 Studio: Fotbolls-EM [4005961]

21.35 Fotbolls-EM [8428313] Grupp C. Holland–Frankrike.

23.45 Studio: Fotbolls-EM [5333481]

0.00 Fotbollskanalen: EM-magasinet [322694]

1.00 Mr 3000 [39447153] **FILM** Amerikansk komedi från 2004. Stan Ross är en före detta basebollstjärna som slutade när han lyckats få till 3000 träffar. I rollerna: Bernie Mac, Angela Bassett.

3.05 Bob's weekend [9161117] **FILM** Brittisk komedi från 1996. Nattvakten Bob lever ett ganska trist liv. Hans jobb är så tråkigt att han underhåller sig själv genom att memorera lexikon. I rollerna: Bruce Jones, Charlotte Jones.

5.00–6.55 Waking life [7468820] **FILM** Amerikanskt animerat drama från 1999. Drömmar, vad är det egentligen? En flykt från verkligheten eller är de verkligheten? I rollerna: Wiley Wiggins.

6.00–10.00 X3M: God morgon med A-laget Med Petski, Isa, och Magnus.

17.14 Kortnytt

17.15 Anaconda Supportersång - om idrotts-supportrar och den kultur som växer upp kring dem. Programledare Nassim al Fakir.

17.45 Buu-klubben: I Mu-mindalen

18.15 Tv-nytt

18.30 Obs Aktualiteter.

19.00 Bara blåbär Kanotfärden. Sex unga syskon beger sig ut på upptäcktsfärd i naturen.

19.25 5 minuter Mästersångarna. Bakom kulisserna på FST5.

19.30 Habib Del 7 av 8. Real Madrid – Åtvidaberg.

20.00 Tv-nytt

20.20 Norge runt En ugandier i fjällen.

20.25 Boktid Drömmen om att slå världen med häpnad. Den odlar nio vetenskapsmän hängivet i Björn Larssons novellsamling ”Filologens dröm”. Programledare: Petter Lindberg.

20.55 Farväl, Kung Lear (R) Efter en upprepad katastrof med Lears premiär utvecklas en fulllödlig konflikt mellan Richard och Geoffrey. Ett ordentligt krogslagsmål följer.

21.40 Dokumentären: Jesus Camp (R) Ett växande antal evangelister i USA är övertygade om att en religiös väckelse är nödvändig för landets framtid. De förbereder sig genom att träna sina barn till framtida ledare som skall föra övertygelsen vidare.

23.05 Kvällsnytt

23.15 Oddasat Nyheter på samiska.

23.30–0.15 Eftersnack Smart snack – och en och annan banalitet – om veckan som gått med Magnus Londen och Jeanette Björkqvist, plus sidekick.

ÅLANDSKANALEN

KI 6.30, 7.30, 18.30, 19.30, 21.30, 22.30 och 23.30. Nyheter

KI 20.30. Forssen och musslan. Vår glade kock Kaj stum som en mussla? Nä då. Men han gör mycket gott av bl.a. musslor i ”Forssens Nia”.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ

6.45–10.00 Gomorron. Med Petronella Thorén. **6.50** Beträktelse. Av Åsa Isaksson. Även ca. 20.40. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.02** Musikaletten: Världsmusik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. Idag lyssnar vi till den sista delen av Emilias saga ur Ann-Christin Wallers bok Små Sommarsagor, skriven och uppläst av Ann-Christin Waller. Veckans samtliga avsnitt Även på fredag 12.30. **10.00– 14.00** Mittpådan. Med Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Evenemangstips. Även 18.15. **12.15** Kulturen. Även 17.45 och söndag 9.15. **12.30** Sagostunden. Samtliga avsnitt av Emilias saga ur Ann-Christin Wallers bok Små Sommarsagor, skriven och uppläst av Ann-Christin Waller. Veckans samtliga avsnitt repriserar. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Veckans gäst. Med Tom Wiklund. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Firarmix. Med Kjell Brändström. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Firarmix fortsätter. **16.00** Aktuellt. **16.15–17.45** Åland idag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter Med Albin Dahlin. **17.00** Ålandsnytt. **17.45** Kulturen. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. **18.06** Musik. **18.15** Evenemangstips. **18.20** Musik. **18.30** Gäst i Gomorronstudion. Från Gomorron. **18.40** Musik. **19.00** Ålandsnytt. **19.10** Åland idag. **20.00** Ålandsnytt. **20.03** Åland idag. **20.40–20.45** Beträktelse.

Se det med egna ögon!

www.24.ax

6.55 Ettans morgon-tv [19660416]

9.10 Familjen Serrano [5517665] Hela tiden törstig. På klass-träffen betraktar Diego Lucía och hennes nya kurtisör från sidan.

10.35 Naturstund: Vi manguster [7644042] Flower och Hannibal.

11.00 Tv-nyheter [83435]

11.05 Tillbaka till Aidensfield [1847752]

12.00 Dagens rubriker [18049]

12.45 Nöjesrävarna [628348]

13.15 En sann historia: Blåvit kärlek (R) [375955]

13.45 Tre årstider: Liljekonvaljen [6120394]

14.00 Trädgårdsdrömmar [4771]

14.30 Läkarna (R) [5690]

15.00 Tv-nyheter [40955]

15.05 Läkarna (R) [6195348]

15.35 Familjen Serrano [8339110]

17.00 Tv-nyheter [69042]

17.08 Tillbaka till Aidensfield [300631232] Musik från sfärerna.

17.57 Sex miljarder andra [203712665]

Vad är viktigt för oss människor? Idag är temat livsförändring.

18.00 Tv-nyheter och väder [90058]

18.20 Naturstund: Husarapan [85706]

18.50 Foyles krig (R) [816077]

20.30 Tv-nyheter och väder [88110] Text-TV 335.

20.55 Sporttrutan [8538226]

21.00 Partikongress: Centern [394]

21.30 Partikongress: Samlingspartiet [665]

22.00 Djävla söndag [158684] **FILM** Brittisk dramafil från 1971. Om en fränskild arbetarkvinna och en judisk läkare som har en gemensam älskare. Regi: John Schlesinger.

23.45 Hemlig kärlek (R) [4687918]

1.30 Euronews [6850172]

1.40 Uutisikkuna [17333356]

4.00–8.00 Uutisikkuna [61479337]

6.00 Tellus-frågesport [7931435]

7.15 Lilla tvåan [67769023]

7.18 Vädertippen [367769023]

7.19 Det var en gång tre små grisar [405537619]

7.24 Postis Per [408831077]

7.39 Oppfinnar-Kyösti [406965435]

7.42 Livfulla ting [206964706]

7.47 Molly [206956787]

7.52 Neppajymy-klubben [206955058]

8.00 Lymlarna! [95752]

8.23 Nöjesnappen [304303110]

8.45 Syrhämä [8508597]

9.15 Nyheter

9.55 World of Warcraft – i spelväldens våld [7957787]

10.20 Kyudo – bågens väg [1995690]

10.35 Summern [6810232]

11.35 Lilla huset på prärien [9354288]

12.25 Hjärtan i brand [3340619]

12.50 Hjärtan i brand [68771]

13.15 Clara Sheller (R) [1773313]

14.15 Jag styr dina tankar – Derren Brown [2323868]

14.40 Djursjukhuset [540787]

15.10 Monsterstallet [2084936]

16.00 Summern [80690]

17.00 Sagwa **17.26 Lilla tvåan** [100012435]

17.55 Lilla huset på prärien **18.43 Tv-nyheter** [306183771]

18.45 Regionala nyheter [6182042]

18.50 Fotboll: Italien–Rumänien [84567597] Grupp C. Från Zürich

21.00 Den skoningslösa naturen [96665]

21.25 Tv-nyheter [7402752]

21.35 Fotboll: Holland–Frankrike [8184023] Grupp C. Från Bern.

23.45 Flabbdass [3203923] Australiska komiker gör sitt bästa. Det blir bl a brottning på kontoret, en annorlunda ungarl och golf av nytt slag.

0.10 OK – oikea kysymys tv-peli [1127733]

1.00 Sanapeli [7583627]

2.00 Tellus-frågesport [1889269]

3.00 Dolt ord [1883085]

4.00 Sudoku [1892733]

5.00–6.00 Frågespel [1803849]

5.50 Semesterväder [4321232]

7.00 God morgon Finland [9695023]

9.10 Vad ska vi äta idag? [9446526]

9.15 Ett bord för tre [9191058]

10.15 Tangomittari [3359110]

10.20 Såpavetaren [3866941]

10.50 Emmerdale [6063416]

11.20 Emmerdale [6971481]

11.50 Köpkanalen [58629706]

14.00 Beach soccer [523145]

14.30 Frågesport [7180435]

15.35 Dolda liv [1894226]

16.05 Dolda liv [955145] Tonis lycka är Camillas förlust.

16.30 Dolda liv [986690] Del 795. Aamu spelar Amor.

17.00 De vackra och de djärva [994619]

17.30 De vackra och de djärva [695936]

17.55 Vad ska vi äta idag? [7946145]

18.00 Emmerdale [998435]

18.30 Emmerdale [800226]

19.00 Sjuans nyheter [899665]

19.15 Ekonomi nyheter [100077]

19.25 Dagens väder [3480348]

19.30 Rekordfabriken [285868]

20.00 Du är vad du äter [622400]

Programledare: Anette Palssa.

21.00 Till minne av Kirka [255752]

22.00 Tians nyheter [618752]

22.20 Resultatrutan [1366145]

22.35 Keno [8397394]

22.36 Månadens bästa sekunder [108397394]

22.40 Staden vid havet [8602706]

FILM Amerikanskt actiondrama från 2002. Om en aneddad detektiv vid New Yorkpolisen vars värld vänds upp och ner när hans son miss-tänks för ett mord. I-rollerna: Robert De Niro, Frances McDormand, James Franco. Regi: Michael Caton-Jones.

0.50 Euro 2008 [6882117]

1.10 Rally-VM [6669801]

1.40 Sanning eller myt [3907172]

Nödlandningen.

2.45 Vinstpotten late night [8561424]

4.00–6.00 Den rätta [7175795]

”Metallica-gitarristen Kirk Hammett drack te och hyllade Bob Marley. Med andra ord, hårdrockmonstret var så normalt att det inte var roligt.

PATRIK DAHLBLOM

Krönika / Patrik Dahlblom

Kändisar som inte träffat mig

Såg ni dagens ålänning i går, han som hade träffat **John-Sny Cash** i Australien? Jag var avundsjuk. Närkontakt med en stjärna slår allt annat. Åtminstone tills man träffar stjärnan. Om man gör det.

Den coolaste kändisträffen jag varit med om var när rap-paren **Ice-T** kom in i en radiostudio 1993 när mitt band gjorde en taskig unpluggedspelning.

- Shit, you guys played Psycho Killer. That’s one of my favorite songs, sade T och jag tappade munspelet när vi skulle skaka hand.

En nervös pratstund med **The Replacements** basist **Tommy Stinson** på en krog 1991 slutade med att jag välte omkull mitt ölstop.

Metallica-gitarristen **Kirk Hammett** drack te och hyllade **Bob Marley**. Med andra ord, hårdrockmonstret var så normalt att det inte var roligt.

Och jag har skakat hand med **Emmylou Harris** och hennes hjälpreda, som eldade upp liket efter **Gram Parsons** när han knarkade ihjäl sig 1973.

Sommaren 1992 fick mitt band en spelning på Ruisrock i Åbo. Det kändes inte stort. Men i efterhand har jag accepterat att det var det, för **Nirvana** spelade på samma scen senare samma dag.

Nu borde jag ljuga ihop en story om när **Kurt Cobain** mötte mig. Min dygnsrytm var helt off den morgonen, vi hade kommit raka spåret från en annan festival i Sverige och drack jag turvis öl och kaffe för att hålla mig vaken och skärpt till showtime. Och det var inte det minsta glamouröst när ordningsvakterna skickade ut oss bland de vanliga dödliga efter spelningen, för att någon i Nirvanas läger (säkert **Courtney Love**) inte ville ha b-laget i backstagetälten.

Och så var det Neil Young.

Honom träffade jag inte heller, men tro mig, det var SÅ HÄR NÄRA.

MTV körde en tävling där den som kunde namnge tre av Youngs videos vann en resa till en konsert i Italien och där skulle man få få en signerad akustisk gitarr av Young själv. Jag kände igen varenda låt men iddes inte ringa.

Men sekunderna tickade iväg, programledaren såg nervös ut och tydligen visste ingen av de historielösa MTV-tittarna att den tredje videon var This Note’s For You. Till sist tänkte jag nu jävl-r har jag en chans. Sambon läste upp numret på tv-skärmen medan jag ringde och ringde - utan att komma någonstans. När jag förstod att man skulle lämna bort en nolla i riktnumret var det för sent.

Fast, å andra sidan, om jag kommit fram, svarat rätt och vunnit - vilken antiklimax hade inte det blivit?

Tänk er att ni och tio andra vinnare väntar i en grå betong-korridor backstage på någon enormodome i Rom, och titta, där kommer Neil Young lomandes i rutig skjorta och med cow-boyhatten nerdragen över ansiktet, sur som fan för att skivbo-laget tvingar honom göra sån här billig promotion.

Han rycker till sig en tusch och signerar den billiga gitarren, skakar din hand och säger How Ya Doin’ utan att ens se dig i ögonen.

Och du då, vad svarar du?
- Great. I love your music, Mr Young.
Eller, fast jag rodnar bara vid tanken:
- Keep on rocking in the free world, Neil.
Tror inte det.

Ju mer jag tänkte på hur förnedrande ett sådant möte hade blivit, desto gladare var jag att jag tövlade bort telefonsamtalet till MTV.

Några år senare spelade han med **Crazy Horse** på Ruisrock, på samma scen där jag också spelat. Nu stod jag långt fram i publiken, och när bandet inledde med Down By The River gav det oss en sådan kick att det kändes som om vi alla lyftes upp i luften och stannade där i en och en halv timme.

Han må vara en sur gammal gubbe, men han tog oss till stjärnorna. Det var mera värt än fysisk närkontakt.

HÄLGE

debatt

Domkapitlet har gått för långt

■ **Borgå domkapitel** med biskop och assessorer har gått för långt. Avsikten är tydligen att knäcka Jomalas kyrkoherde **Joe Brandt** och få honom undanröjd så fort som möjligt.

Nu är också församling-ens nya ekonom ett slagträ i samma ”affär”. Hur kan domkapitlet gå ut i offent-ligheten och misstänkliggöra en person som är ”under utredning” men inte dömd? Försöker man genom att

utnyttja en relativt nyanställd medarbetare hitta ytterligare en väg att komma åt kyrko-herden? Eller försöker man slå två flugor i en smäll?

Som medlem i försam-lingen blir man mycket bekymrad. Var finns den kristna kärleken, fördragsam-heten och omtanken? Har alla glömt att det bara är den som ”är utan synd som kastar första stenen”?

Proportionerna på den här ”affären” växer till sig för

varje dag, var det verkligen det man önskade när de ”anonyma” breven till dom-kapitlet skrevs? Eller börjar det växa brevskrivarna över huvudet nu? I så fall förstår vi om illamåendet i personalen sprider sig.

Är det inte dags att visa sig mogna situationen och reda upp? Öga mot öga. För vår del tror vi inte att någondera sidan är helt oskyldig, alla är ju människor med fel och bris-ter – men också med tillgång-ar. Sluta gå bakom varandras

ryggar, hur det än ser ut så varar ärlighet långt.

Ett kristet sinnelag har fördragsamhet med mänsk-liga svagheter och misstag, vad är det som står i vägen för viljan att stötta och hjälpa varandra? I stället gör man allt för att stjälpå, med hjälp från nästhögsta (domkapitlet) ort.

Det är aldrig bara ens fel när två träter, det är ett faktum.

Irriterade församlingsbor

MESSA NYAN
Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Du ”Trött ungdom...”! Vi lever i ett fritt land! Man skall inte täppa till någons trut! Titta i spegeln innan du kläcker ur dig vad som helst! Vet inte vad bråket mellan dig och tant 50 handlar om men ditt sätt känns inte bra! Gillar du kanske inte sanningen? **Hälsar Dam 50+.**

■ Våra kattor är mycket so-ciala. När vi är ute är dom ute och vise versa. Jag vet det för att jag är hemma hela dagarna. Sjukpen-sion. **Slugo och Iris matte.**

■ Hej! Är det någon som tagit fel sandaler på Ma-riebad onsdag 11.6? Jag fick ett par av märket Cats. Om du vill byta så jobbar jag på Em-maus. **Sixten.**

■ Du bruden som gick på cykel-vägen vid Östra utfarten. Du hade en liten vit hund med och du hade grön jacka på dej, cirka halv sju-tiden på kvällen. Skulle vilja lära känna dej. Kanske en fika någon dag? **H. Killen som såg dej. :-)**

■ Jag är ”född” med gips. Om ni veta. **Britt-Marie.**

■ Vilken Bea? **0457.**

■ Boktips: ”Den oslagbara” av Maria Carlshamre. En bok för alla, men framför allt för de som i sitt yrke kommer i kontakt med våld i närstående relationer. **040.**

■ Svagt att det inte går några kvällsbussar till Godby under som-maren... **0400.**

■ Ms Eckerö kör in i kajen. Tog ni blåsprov på kaptenen? **Aktieägare.**

■ Om det stämmer som rykten säger att ms Eckerö drämde in i kajen för att kapten glömt vrida ut styrningen till bryggvingen är det katastrof. Samma sak hände med rederiets Translandia i Tallin för något år sen. **045.** Se nyhetssidorna. **Red.**

■ Intelligent bilteknik... Hur skulle det vara att införa intel-ligenta bilförare? **0457.**

GODBY TEL 43 250

Tyger & vaxdukar

-25%

även reatyger

Gällr fredag - måndag

F:ma ERIK MATTSSON

allt

du behöver - ändå klöver över!

IK MARKET

ATG OMBUD

VARD 09-20 • LÖRD 09-18 • SÖND 12-16

■ Till 0457, om du slutar ljuga och prata sk-t om folk som du inte känner. **Liten Britt-Marie.**

■ Annika Orre! Varför har du slutat bevaka DGH? Fortsätt att gräva fram den smutsiga byken! **lakttagare.**

■ Har Jägerströms bilskrot utökat sin verksamhet till Östra utfarten? **0457.**

■ En ordentlig storstädning i De gamlas hem läser jag! Ut med det gamla och in med det nya mao?! **0457.**

■ Ett stort tack till Johannes på Sandvik camping Kökar för bra service. **Grabbarna på kuttern Karlshamn.**

■ Intressant om ms Eckerö blir ur trafik mitt i högsäsongen pga oönskade inkörningar i kajen osv! Men Rosella kanske har rum för några resenärer till? Om inte hon också blir ”bugglig”. **0457.**

■ Tur att det kommer regn så slipper vi höra böndernas gnäll! **0457.**

■ Natten till idag var det någon som tog min oskuld! Har du tips var den är så ring polisen! **H från vad hände?**

■ Fia på Select har du någon mail adress? Eftersom du aldrig är på jobb när jag varit in! **Mvh Den nyfikne.**

■ Du som tycker att jag ska skaffa någon hobby. Jag håller på att skriva en bok men det är svårt med en hand och blind på ena ögat. Det är INTE synd om mig. Har alltid älskat att skriva, du kan få ett ex. när den färdig. Vet att ditt namn börjar med A. **BMP.**

■ Ang. ÅSS klubb-flagga så sätts den upp varje dag kl 9 och tas ner 21 prick. Det har inte hänt en gång denna säsong att den skulle bli uppe över natten. **0457.**

■ Hur gick det för Barbro och Carina i Tjeivättern? **0457.**

■ Nu sänker jag mig lågt och börjar debattera här. Det kommer visst bra band till Rockoff. Lil-lasyster, Mustasch och Hardcore Superstar är ju nästan mer än vad man kan önska :-D

■ Blond tjej, vit jacka, svarta jeans, piercad, brukar åka buss, brukar gå av vid Gullåsen, har du lust att hitta på något. **Puss ormen.**

■ Kasper! En livbåt skulle

inte kallas så, om den inte vore sjövärdig. **H. Sjöman.**

■ Jag tycker tant 50 har jät-teffiga idéer! **040.**

■ Ha ha, jag visste inte att jag ska bygga hus i Jakobstad med min familj. **0457.**

■ POLISTIPS! Gör gärna en fartkontroll i 50-området Väster-änga Lemlandsvägen när det är vackert väder. MC:na ylar förbi i det dubbla flera dagar i veckan. **POLISTIPS!**

NYANS ROS

...och stort tack till **Ove** och **Leif Blom-qvist** för uppskattad rekreation på Finbo. Hälsningar från vaktmästarna.

...till våra härliga tre döttrar **Annika, Jenny** och **Sofie** för överraskningen och den fantastiska middagen i sam-band med vår 30-åriga bröllopsdag. Mor och Far.

...till **Nina, Stina, Berit, Ann, Mona, Lina, Erika, Helena, Signe-Maj, Johanna, Åsa, Rosita, Marita, Cica, Ilona, Lillemor, Lena, Carola, Sussi** och **Eva** för all uppvaktning och kvällen på ASS samt ett stort tack till **socialnämnden** i Lemland. Rosor från 65-åriga broschägaren Maja.

...till **Bengt** och **Jörgen** på Söderby livs, alltid glada och trevliga! Stort plus för öppethållningstiderna. Alltså ni är bästa butiken på Åland! Ha en skön sommar, om ni hinner ha ledigt...

Säg vad du tycker.

- messa nyan!

0457-323 4444

Nya Åland

☆☆☆

ZITS

”Idrott är politik. Också. Det är därför utmärkt att UEFA infört nolltolerans mot rasism och diskriminering under EM.
PETER EHRSTRÖM, VASABLADET

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Försmedligt

Nina Smeds

Män i uniform

Män i uniform är något jag är svag för. Det är inget medfött utan en känsla som sakta vuxit fram genom mån sorts sakta tillvänjning. Jag har en kompis som hade Chippendale-spelkort. Inte bestick- en Chippendale utan de manliga stripparna Chippendale. Där var det mycket polis- och brandmanstema. Jag och min kompis gick i högstadiet och fnissade åt verktygen och slangarna i XL-format, men förstod nog aldrig riktigt symboliken. En hammare var en ham- mare och en slang var en slang. Och karlarna var muskulösa och halvnakna, och endel var riktigt snygga, men på ett amerikanskt plastigt vis.

Sen kom filmen Top Gun. Piloter i uniform som bär iväg sina älskade från verkstadsgol- vet till ett bättre liv... Då började det pirra lite. Då befästes föreställningen om män i uniform som räddare.

Och någonstans tänkte det tydligen en lite gnista i mig. Jag började titta lite i smyg på män i uniform. Jag minns en efterfest under studietiden när min väninna släpade med sig en skådespelare och jag tog med en svensk u-båtskapten. Tyvärr var båda uppblåsta och fulla av sig själv. Men jag gav inte upp. Jobbade på sjön och gav mig ut i skärgår- den och hittade en kapten. Men det finns en massa uniformerade män åt er andra också!

Tänk dig detta: Skogen brinner runt om- kring dig, elden dånar och du tror din sista stund är kommen. Plötsligt ser du en silhuett i röken. En bredaxlad, nersotad brandman. Tänderna lyser vita mot det sotiga ansiktet. I händerna håller han en stor brandslang som sprutar vatten omkring dig så att elden slock- nar. Behöver jag säga mer?

Eller när två bredaxlade, nersotade Superpuma-piloter dyker upp ur en rykande skog och tittar törstigt på dig.

– Finns det vatten? frågar de.

– Jaaaa, vill du ropa och ge dem allt de vill ha. Istället pekar du snällt längs vägen och mumlar: "...till höger..."

Då skulle du minsann vilja vara lite i nöd!

Men det kan bli för mycket av det goda. Den här veckan har det gått hett till i landska- pet och bränderna verkar ha siktat in sig på mitt arbetsschema. Nu räcker det!

Om man försöker tänka seriöst på frivilliga brandkårsväsendet måste man fatta vilket engagemang som präglar hela verksamhe- ten. Det är alltså FRIVILLIGA brandkårister, som övar och tränar och sen när det är fara å färde ger sig oförskräckt ut i skogen där elden hoppar efter dem. Allt för att rädda oss ålänningar och kanske en och annan turist!

Vad får man vänta sig av en landskapsåklagare?

Kränkande? Annika Orre fick det åländska journalistpriset 2001. Hon var stark kandidat till journalistpriset i år. Hon har utmärkt sig som en se- riös och mycket grundlig journalist. Därför har man svårt att tro att det allvar när landskapsåklagaren vill ha utrett om hon har gjort sig skyldig till grov årekränkning.
Foto: STEFAN ÖHBERG

Vad får man säga och vad får man skriva utan att bli dömd för årekränkning? Det vill landskapsåklagarna få fram gränserna för genom att åtala flitigare. De är naturligtvis i sin fulla rätt, men glömmer förhoppningsvis inte att också journalister gör ett jobb. Och att vi fortfarande har en lag om yttrandefrihet.

Landskapsåklagare **Karl-Johan Nyholm** har nyligen åtalat två personer som uttalat sig i tidningen Åland. Reportern kunde också ha åtalats, men i det här fallet fanns det inte tid för ärendet var på gränsen till preskribering.

Tidigare åtalades en person för ett ut- talande i Nya Åland. Personen nekade och skyllde på reportern med följden att åtalet förkastades.

Nu är ett nytt fall under utredning. Det handlar om mannen som dömdes för att ha sparkat sin son utanför Minimarket för tre år sedan. Mannen har anmält Nya Ålands chefredaktör **Nina Fellman** och reportern **Annika Orre** för grov årekränkning. Landskapsåkla- gare **Frida Ljungström** anser att Fellman i sin ledare inte har skrivit något som kan leda till åtal. Däremot vill hon ha fortsatt utredning av Orres eventuella skuld.

Det anmärkningsvärda i sammanhanget är att Ljungström uppenbarligen vill utreda det textmeddelande som Nya Åland publicerade, men blandar ihop det med Orres klart sakliga artikel om vad polisen anser att man kan och skall göra om man blir vittne till våld.

Det är uppenbart att Ljungström inte känner till hur en tidning fungerar. Det är hon inte ensam om, men på något sätt väntar man sig litet mer av en åklagare än av mannen på gatan. Man kan som åklagare känna till att det finns

en ansvarig utgivare som har ansvar för det som publiceras. Även om lagen i Finland lägger ansvaret för enskilda artiklar på skribenten så är det ansvariga utgivaren som ansvarar för de tex- ter som skrivs av utomstående. Att ett mess har fungerat som "illustration" till en nyhetsartikel betyder inte att artikelskribenten har författat messet eller tagit över ansvaret.

Är det verkligen nödvändigt att göra en polisutredning för att konstatera en sådan sak? På något sätt känns det som missbruk av resurser, som kunde användas bättre. Vilket tydligen förundersökningsledaren ansåg.

Ärendet som sådant är inte ointressant. Redaktionen diskuterar dagligen vad som kan och inte kan publiceras av anonyma insändare och mess. Men personen bakom det aktuella textmeddelandet kommer åklagaren inte åt om inte personen frivilligt stiger fram. Det kallas källskydd. Och det är heligt.

Så det är fortfarande den som ansvarar för publiceringen som får ta på sig straffet. Och det är i det här fallet inte nyhetsreportern.

Det är fullständigt klart att mediernas rap- portering och annat som publiceras skall kunna granskas. Men det kan inte få leda till att folk inte vågar uttala sig för tidningen eller att reporterna inte vågar referera skeenden av risk för att bli åtalade. Då är yttrandefrihe- ten satt ur spel.

Låt oss backa till fallet här ovan, där en intervjuad nekade till att ha sagt det som stod i artikeln. Kommer åklagarna framöver att i så fall åtala reportern? Och hur skall reportern kunna bevisa att uttalandet är riktigt återgi- vet? Skall anteckningarna sparas och i så fall hur länge?

Det här är inga enkla frågor. Men det är frå- gor som journalister, inte bara på Åland utan överallt, diskuterar och lever med dagligen. Vi tycker att vi följer en någorlunda anständig linje. Den är helt säkert mera tillåtande nu än för 20-30 år sedan, vilket har att göra med den allmänna utvecklingen. Men speciellt grov är den inte.

Därför blir man inte bara förvånad utan klart ifrågasättande när en reporter, som skriver en helt vanlig nyhetsartikel plötsligt utreds misstänkt för grov årekränkning. Att utredningen sannolikt – det får man verkligen hoppas – inte leder till någonting betyder inte att man känner sig trygg som journalist.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2007:
7.285 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS
eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonssavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten
tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga
tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl
8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Tf. Harriet Tuominen
tfn (018) 528 441
harriet.tuominen@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Ulf Weman
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Kiki Alberius-Forsman
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 447
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Karin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2008
Fortlöpande helår..... 179 €
halvår..... 95 €
kvartal 49 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER				
Publicer- ingsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färg- annonser	
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14	
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14	
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14	
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14	
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14	
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12	
Torget: onsdagar kl 12.00.				
Tel. 0600-9-1219				

Kartorna i Nya Åland är publicerade
med tillstånd av Lantmäteriverket.
© lantmäteriverket, tillstånd nr 364.

